

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 12.12.2011
KOM(2011) 874 endelig

2011/0428 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING
om oprettelse af et program for miljø- og klimainsatsen (Life)

(EØS-relevant tekst)

{SEK(2011) 1541 endelig}

{SEK(2011) 1542 endelig}

{SEK(2011) 1543 endelig}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

I sin meddelelse om den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2014-2020 (i det følgende benævnt "FFR-meddelelsen")¹ fastsætter Kommissionen budgetrammerne og hovedretningslinjerne for opfyldelsen af Europa 2020-strategien.² I sit forslag valgte Kommissionen at behandle miljø- og klimaindsatsen som en integreret del af alle hovedinstrumenterne og -foranstaltningerne. Denne "mainstreamingtilgang" betyder, at "målene for indsatsen mod klimaændringer og for miljøet afspejles i instrumenter, der sikrer, at de bidrager til at skabe en kulstoffattig, ressourceeffektiv og klimaresistent økonomi, der vil øge EU's konkurrenceevne, skabe flere og grønnere job, styrke energisikkerheden og give sundhedsmæssige fordele".

EU's primære finansieringsinstrumenter omhandler dog ikke alle de specifikke behov på miljø- og klimaområdet. Gennemførelsen af miljø- og klimalovgivningen er stadig ujævn og utilstrækkelig på tværs af EU's medlemsstater, hvilket bevirker, at miljø- og klimaproblemer konsolideres. Denne situation kræver nye og mere effektive metoder til gennemførelse af lovgivning samt udvikling og udbredelse af bedste praksis mellem medlemsstaterne for at sikre, at de og andre interessenter udnytter hinandens erfaringer.

Ud over mainstreaming foreslår Kommissionen derfor, at Life-programmet, som i øjeblikket er underlagt Life+-forordningen, videreføres.³ Når mainstreamingtilgangen kombineres med et specifikt instrument, øges EU-foranstaltningens sammenhæng og merværdi. Et instrument til dette formål giver Kommissionen bedre mulighed for at udforme prioriteter, direkte overvåge gennemførelsen og sikre, at tilgængelige ressourcer bruges effektivt til miljø- og klimabeskyttelse. Denne tilgang giver Kommissionen mulighed for at vælge de bedste projekter i EU og derved imødegå mangelfuld koordinering.

Miljøaktiver kan endvidere betegnes som offentlige goder og er ujævnt fordelt mellem medlemsstaterne. Forpligtelsen til at bevare og forbedre disse aktiver kræver konsekvent anvendelse af princippet om ansvarsdeling og solidaritet. I den sammenhæng kædes leveringen af bevarelsesforanstaltninger udtrykkeligt sammen med ydelse af EU-medfinansiering i habitatdirektivets artikel 8⁴. Life spiller en afgørende rolle for en bedre fordeling af solidaritet og ansvarsdeling, som kan bidrage til at bevare EU's fælles miljø og klima.

Et specifikt støtteprogram for miljø- og klimaindsatsen:

- sikrer en mere effektiv intervention end medlemsstaternes individuelle foranstaltninger gennem en øget samling af ressourcer og ekspertise og ved at tiltrække partnerskaber, som ellers ville være vanskelige at etablere

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Et budget for Europa 2020" af 29.6.2011, KOM(2011) 500 endelig.

² "Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst", KOM(2010) 2020 endelig, Bruxelles, den 3. marts 2010, vedtaget af Rådet den 17. juni 2010.

³ Forordning (EF) nr. 614/2007, EUT L 149 af 9.6.2007, s. 1.

⁴ Direktiv 9243/43/EØF, EFT L 206 af 22.7.1992, s. 50.

- giver en platform for udvikling og udveksling af bedste praksis og videndeling, som forbedrer, katalyserer og sætter skub i ændringer i gennemførelsen af miljø- og klimaregelværket, og som gør det muligt for medlemsstater og interessenter at lære af hinanden og tackle miljøproblemet mere effektivt
- skaber synergivirkninger mellem EU-midler og nationale midler ved at koordinere indsatsen hen imod miljø- og klimamål, samtidig med at yderligere offentlige og private midler udnyttes. Dette øger EU-foranstaltningens sammenhæng og merværdi og fremmer en mere homogen gennemførelse af EU's regelværk
- øger synligheden af miljø- og klimainsatsen ved at bringe EU nærmere borgerne og vise EU's engagement i miljø- og klimamål, så disse mål bliver mere relevante.

Flere evalueringer⁵ bekræfter, at Life-programmet er et vellykket instrument til gennemførelse af EU's miljøpolitik og -lovgivning med betydelig merværdi. Evalueringerne har dog også fremhævet, at den politiske indvirkning af Life-programmet begrænses af dets manglende strategiske fokus. Det skyldtes delvist dets rene bottom-up-tilgang til projektudvælgelse, der ikke gav Kommissionen mulighed for at styre kravene baseret på EU's miljø- og klimapolitiske behov. Et klarere fokus på aktiviteter og sektorer, hvor Life kan gøre en forskel, er derfor nødvendigt.

De nye fremtidige udfordringer og opfyldelsen af Europa 2020-målsætningerne og -målene kræver, at programmet ændres. Bekæmpelse af klimaændringer og styrkelse af EU's modstandsdygtighed over for risiciene i forbindelse hermed er nogle af EU's største udfordringer, og der skal handles omgående, som det også fremgår af Europa 2020-strategien. Kommissionen anerkender denne udfordring og tilkendegiver i sin FFR-meddelelse, at den agter at øge andelen af EU-budgettet til klimaforanstaltninger til mindst 20 % med bidrag fra forskellige politikker. Det finansielle instrument for miljøet (Life) skal derfor bidrage til dette mål.

2. RESULTATERNE AF KONSEKVENSANALYSER OG HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER

Denne forordning er baseret på en omfattende analyse af de muligheder, der er omhandlet i konsekvensanalysen⁶ og en bred høring af interessenter. Der er navnlig gennemført følgende undersøgelser og høringer:

- den efterfølgende evaluering af Life-programmet (1996-2006)⁷ og midtvejsevalueringen af Life+-programmet (2007-2009)⁸

⁵ Efterfølgende evaluering af Life gennemført af COWI i 2009; midtvejsevaluering af Life+ gennemført af GHK i 2010; kombineret konsekvensanalyse og forhåndsevaluering af Life+-forordningen gennemført af et konsortium under GHK's ledelse i 2011 og "Climate Change in the future multiannual financial framework" gennemført af Institute for European Environmental Policy i 2011.

⁶ [henvielse indsættes ved offentliggørelse].

⁷ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#expost>

⁸ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#mte2010>

- undersøgelser bestilt hos eksterne konsulenter: "Combined impact assessment and ex-ante evaluation of the review of the Life+ Regulation"⁹ og "Climate Change in the future multiannual financial framework"¹⁰
- en åben onlinehøring under "Kom til orde i Europa"¹¹
- en høring gennemført af Regionsudvalget¹²
- en høring af Life+-udvalgets medlemmer og medlemsstaternes miljøattachéer samt et ad hoc-møde med interessenter.¹³

I henhold til høringerne fungerer Life-programmet generelt godt både med hensyn til miljøet og merværdi. Interessenterne støtter fortsættelsen af Life og Kommissionens forskellige foranstaltninger og forslag, herunder til en ny type projekter, integrerede projekter.

Interessenterne bifalder, at Life øger sit fokus på gennemførelse og integration af miljø- og klimamålsætninger i andre politikker, men de støtter ikke en begrænsning af de omfattede tematiske områder. Ligeledes er interessenterne imod fastlæggelsen af årlige og udtømmende prioriteter, selv om de generelt støtter overgangen fra en ren bottom-up-tilgang til en tilgang, der er mere top-down. Det skyldes primært, at de prioriterede områder skal være relativt stabile, for at potentielle ansøgere kan planlægge, udarbejde og indgive forslag.

Konsekvensanalyser har derfor fokus på anbefalingerne fra evalueringerne og Revisionsretten¹⁴ med henblik på at øge effektiviteten og merværdien af Life og samtidig inddrage interessenternes væsentligste bekymringer og forslag.

De muligheder for at fastlægge prioriteter, der er analyseret i konsekvensanalysen, forsøger at ramme en balance mellem de potentielle ansøgers behov for stabilitet og behovet for øget fokus på de behov, der følger af EU's politikker. Tre scenarier blev analyseret. Det første er status quo med en ren bottom-up-tilgang, der delvist korrigeres af koncentrationen af øremærkede ressourcer til klimaindsatsen. Den anden er en fleksibel top-down-tilgang til alle typer projekter, hvor Kommissionen udvikler flerårige arbejdsprogrammer, som omfatter tematiske prioriteter, der tilknyttes opnåelsen af specifikke mål, og opstiller krav om en indsats for de tematiske prioriteter inden for de forskellige komponenter. Integrerede projekter fokuserer i medfør af deres karakter kun på visse sektorer, indtil målene er opfyldt. Det tredje scenario kombinerer top-down-tilgangen for integrerede projekter og bottom-up-tilgangen for alle andre typer projekter. I forbindelse med denne mulighed begrænser Kommissionen på forhånd det tematiske fokus for integrerede projekter til fire sektorer i delprogrammet for miljø, indtil målene er påfyldt, mens ansøgerne kan indgive forslag til andre typer projekter inden for alle miljøsektorer. Den foretrukne mulighed er den fleksible top-down-tilgang.

Konsekvensanalysen analyserede mulighederne for områder, som integrerede projekter skulle fokusere på, og det blev konkluderet, at Natura 2000, vand, affald og luft var de sektorer, der havde det største potentiale for vellykket gennemførelse, og hvor flere miljømæssige fordele

⁹ [henvisning indsættes ved offentliggørelse].

¹⁰ [henvisning indsættes ved offentliggørelse].

¹¹ <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹² <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹³ <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹⁴ [Henvisning indsættes].

kunne opnås. Interessenter, navnlig de regionale myndigheder, pegede også på disse områder. Da delprogrammet for klimaindsatsen er nyetableret, kan integrerede projekter, der medvirker til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, indføres gradvist 2-3 år inde i programperioden. Konsekvensanalysen analyserede også, om den traditionelle øremærkning af 50 % af projektressourcerne til natur og biodiversitet stadig var gyldig, og konkluderede, at det var den. Alle interessenter udpegede faktisk biodiversitet som den vigtigste prioritet for Life. Konsekvensanalysen omfattede også en vurdering af mulighederne for geografisk fordeling af projekter, herunder muligheden for nationale tildelinger (svarende til Life+-forordningen). Tre muligheder blev undersøgt: et meritssystem alene, hvor der ikke anvendes geografiske kriterier ved udvælgelsen, et system, hvor Kommissionen sikrer en geografisk balance i overensstemmelse med principperne om solidaritet og ansvarsdeling, og et system med nationale tildelinger til integrerede projekter. Den foretrukne mulighed er systemet med geografisk balance for integrerede projekter.

Endelig blev der lagt stor vægt på forenkling med henblik på at bygge videre på de ændringer, der er gennemført via Life+, som f.eks. brugen af elektroniske forslag. Det blev fastslået, at der kan indføres yderligere forenkling gennem en tottrinstilgang til udvælgelse af integrerede projekter, udvidet brug af engangsbeløb og faste satser og udpegelse af udgifter, der ikke er støtteberettigede. For at sikre, at støttemodtagere ikke stilles i en ugunstigere situation efter denne forenkling, blev muligheden for at øge medfinansieringssatserne undersøgt som et led i konsekvensanalysen. Som en del af forenklingsforanstaltningerne blev mulighederne for eksternalisering af de fleste forvaltningsopgaver til et eksisterende forvaltningsorgan også analyseret, herunder fuld eksternalisering og en hybrid løsning.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

EU's miljømålsætninger er fastsat i afsnit XX i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det fælles retsgrundlag for miljø- og klimalovgivningen er artikel 192 i TEUF, som giver Europa-Parlamentet og Rådet beføjelser til at afgøre, hvilke foranstaltninger EU skal iværksætte for at opfylde de miljømålsætninger, der er fastsat i artikel 191 i TEUF. Navnlig Lissabontraktaten styrker fokuseringen på klimaindsatsen ved at gøre bekæmpelse af klimaændringer til en udtrykkelig del af miljømålsætningerne.

I artikel 11 i TEUF fastsættes det, at miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af EU's politikker og aktioner, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

I habitatdirektivets artikel 8 kædes leveringen af bevarelsesforanstaltninger endvidere udtrykkeligt sammen med ydelse af EU-medfinansiering. Dette forslag til en ny Life-forordning er udformet som et Life-program med **to delprogrammer**: et for miljø og et for klimaindsats. Oprettelsen af et delprogram for klimaindsatsen opgraderer det tidligere tematiske delområde for klimaændringer under Life+-miljøpolitik og -governance.

Der er et stort potentiale for synergivirkning mellem miljø- og klimamålsætninger, eftersom projekter kan gavne flere formål. Projekter vedrørende f.eks. skovbeskyttelse kan sikre sidegevinster for biodiversitet og klimatilpasning gennem øget genbeplantning af skove, som også forbedrer CO₂-absorptionskapaciteten. Projekter vedrørende genskabelse af oversvømmelsesområder kan gøre tilpasningen til klimaændringer og overgangen til et mere klimaresistent samfund lettere.

Målsætningen for Life-programmet er, at det skal være en katalysator, der kan fremme gennemførelsen og integrationen af miljø- og klimamål i andre politikker og i medlemsstaternes praksis. Der skal lægges særlig vægt på bedre forvaltning, da det er uløseligt forbundet med forbedring af gennemførelsen.

En vigtig ændring for at forbedre effektiviteten af Life-programmet og skabe tættere forbindelser med EU's politiske prioriteter er **skiftet fra en ren bottom-up-tilgang til en fleksibel top-down-tilgang**. Arbejdsprogrammer, der er gyldige i mindst to år, skal udformes af Kommissionen i samråd med medlemsstaterne. De omfatter f.eks. prioriteter, fordeling af ressourcer mellem forskellige former for støtte og mål for perioden. De prioriteter, der indgår heri, er ikke udtømmende, og det betyder, at ansøgerne kan indgive forslag på andre områder eller medtage nye idéer og reagere på nye udfordringer. Kommissionen bistås af udvalget for Life-programmet for miljø- og klimaindsatsen, der vil få en dobbelt karakter med navnlig forskellige formænd og forskellige sammensætninger afhængigt af, om de aktuelle emner vedrører delprogrammet for miljø eller delprogrammet for klimaindsatsen. Andre særlige aspekter af Life-programmet, som f.eks. yderligere angivelse af kriterier for støtteberettigelse ved udvælgelse af projekter, kriterier for anvendelsen af geografisk balance i forhold til integrerede projekter og resultatindikatorer, der gælder for specifikke tematiske prioriteter, vedtages af Kommissionen gennem delegerede retsakter.

En anden vigtig ændring er **oprettelsen af en ny type projekter: "integrerede projekter"**. De har til formål at forbedre gennemførelsen af miljø- og klimapolitikkerne og deres integration i andre politikker, navnlig ved at sikre en koordineret mobilisering af andre EU-midler samt nationale og private midler i indsatsen for at opfylde miljø- og klimamålene.

Integrerede projekter gennemføres over et stort geografisk område (navnlig regionalt, multiregionalt eller nationalt og på tværs af sektorer) og skal være rettet mod gennemførelsen af miljø- og klimahandlingsplaner eller -strategier, der kræves i henhold til EU's eller medlemsstaternes miljø- eller klimalovgivning. Integrerede projekter under delprogrammet for miljø fokuseres primært på gennemførelsen af planer og programmer vedrørende fugledirektivet¹⁵ samt habitatdirektivet, vandrammedirektivet¹⁶ og affalds- og luftkvalitetslovgivningen. Disse integrerede projekter gør det også muligt at opnå resultater inden for andre politikområder, herunder navnlig havstrategirammedirektivet.¹⁷ For delprogrammet for klimaindsatsen kan integrerede projekter fokuseres på strategier og handlingsplaner vedrørende modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. Integrerede projekter vil også, når det er muligt, søge at mobilisere andre EU-finansieringskilder ved at udnytte synergivirkninger og sikre overensstemmelse mellem forskellige EU-støtteprogrammer. De vil vise de ansvarlige myndigheder, hvordan de forskellige finansieringsinstrumenter kan kombineres for at forbedre gennemførelsen af EU's miljø- og klimalovgivning. På EU-plan kan denne koordinering mellem Life-programmet og andre EU-støtteprogrammer fastlægges inden for den fælles strategiske ramme.

Denne forordning giver også en **klarere definition af de aktiviteter, der støttes inden for hvert prioriteret område**. Delprogrammet for miljø består af tre prioriterede områder, hvis fokus flyttes hen imod gennemførelse og integration. Det prioriterede område "Biodiversitet" yder støtte til udvikling af bedste praksis for bredere biodiversitetsudfordringer, samtidig med

¹⁵ Direktiv 2009/147/EF, EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7.

¹⁶ Direktiv 2000/60/EF, EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

¹⁷ Direktiv 2008/56/EF, EUT L 164 af 25.6.2008, s. 19.

at dets fokus på Natura 2000 bevares. Det prioriterede område "Miljø og ressourceeffektivitet" flytter sit fokus hen imod gennemførelse af EU's miljøpolitik og -lovgivning og udelukker innovation med fokus på markedsintroduktion, da det bedre omhandles i Horisont 2020.¹⁸ Som en del af det øgede fokus på fremme af bedre forvaltning erstatter det prioriterede område "Forvaltning og information" den tidligere Life+-komponent vedrørende information og kommunikation og fremmer mere aktivt formidlingen af viden til beslutningstagere og udvikling af bedste praksis med henblik på at sikre bedre og mere effektiv overensstemmelse, i tillæg til oplysningskampagner.

I køreplanen for 2050¹⁹ anerkendes det, at det er nødvendigt at afprøve nye tilgange til modvirkning af klimaændringer for at omstille økonomien til lav CO₂-intensitet. Tilpasning til klimaændringer som en del af en tværgående prioritet for EU skal også sikres. Fremme af forvaltning og bevidstgørelse er endvidere afgørende for at skabe konstruktive resultater og sikre interessenternes engagement. Delprogrammet for klimaindsatsen skal derfor støtte foranstaltninger, der bidrager til de tre specifikke prioriterede områder: *modvirkning af klimaændringer, tilpasning til klimaændringer og forvaltning og information vedrørende klima.*

Et vigtigt mål for Life-programmet er at være katalysator for ændringer i udviklingen og gennemførelsen af politikker ved at tilvejebringe og udbrede løsninger og bedste praksis med det formål at opfylde miljø- og klimamål. Det tilbyder derfor muligheder for medfinansiering af projekter med klare miljø- eller klimamæssige fordele og udnytter det eksisterende videngrundlag. Kommissionen vil sikre synergivirkning mellem Life-programmet og andre EU-instrumenter. Den kan f.eks. udnytte forsknings- og innovationsresultater, der er frembragt under Horisont 2020 og tidligere rammeprogrammer på området for forskning og innovation.

Life-programmet skal omfatte alle **former for støtte**, som er nødvendige for at løse dets målsætninger og prioriteter. Tilskud til finansiering af projekter repræsenterer den vigtigste finansielle foranstaltning. Driftstilskud til ngo'er og andre enheder af EU-interesse, som primært er aktive på miljø- eller klimaområdet, er også en mulighed. Life-programmet tillader brug af finansielle instrumenter.²⁰ Kommissionen skal også stimulere brugen af grønne offentlige indkøb ved gennemførelse af støtte.

Det territoriale omfang for Life-programmet **udvides** med en mere fleksibel tilgang til finansiering af miljø- og klimaforanstaltninger uden for EU: for det første ved formelt at tillade aktiviteter uden for EU i særlige tilfælde og under særlige omstændigheder, herunder i lande uden for EU, som deltager i programmet, og for det andet ved at tilvejebringe et retsgrundlag for samarbejde med internationale organisationer, der er relevante for miljø- og klimapolitik, som ikke nødvendigvis falder inden for rammerne af EU's indsats udadtil (f.eks. internationale undersøgelser).

Som en del af **forenklingsprocessen** lempes procedurerne i forbindelse med Life-programmet. Det er vigtigt, at medlemsstaterne inddrages i fastsættelsen af prioriteter for

¹⁸ Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation.

¹⁹ KOM(2011) 112 endelig.

²⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En ramme for næste generation af innovative finansielle instrumenter – EU's egenkapital- og låneplatforme, KOM(2011) 662 endelig, 19.10.2011.

Life-programmet netop for at sikre, at disse prioriteter i tilstrækkelig grad afspejler forskellene mellem medlemsstaterne og effektivt bidrager til at forbedre og sætte skub i gennemførelsen af miljø- og klimapolitik.

Life-programmet vil endvidere fortsat forbedre it-systemer med henblik på at hurtiggøre og lette den elektroniske indgivelse af ansøgninger. For yderligere at lette deltagelsen for små interessenter, f.eks. små og mellemstore virksomheder og ngo'er, vil der blive lagt vægt på klare, letlæselige og samlede ansøgningsformularer, tidsfrister, der giver tilstrækkelig tid til indsendelse af ansøgninger, hjælp til udformningen af ansøgninger og offentligt tilgængelige frister for afvisning eller tildeling af projektforslag ledsaget af klare begrundelser for afvisning. De socioøkonomiske indvirkninger af et projekt analyseres i forbindelse med vurderingen af ansøgningen.

Det vil også øge anvendelsen af faste satser og engangsbeløb for at lette ansøgnings- og rapporteringsprocesserne og vil lempe rapporteringskravene i forbindelse med integrerede projekter. Der kan f.eks. indføres en totinstilgang til udvælgelse af integrerede projekter. Rapportering og omprogrammering kan baseres på en toårig cyklus, og betalingsplanen kan tilpasses for at sikre en mere gradvis pengestrøm til projektet.

Visse omkostninger, der har vist sig besværlige med hensyn til overvågning og rapportering, betragtes ligeledes ikke længere som støtteberettigede (f.eks. moms), og støtteberettigelsen for andre omkostninger, som f.eks. personaleomkostninger vedrørende fast personale, som ikke er rekrutteret specifikt til projektet, kan begrænses eller udelukkes, mens der indføres en ordning, som gør det muligt for dem fortsat at bidrage til projektaktiviteten. For at sikre, at støttemodtagere ikke stilles ugunstigt, og for at opretholde samme støtteniveauer til projekter, der finansieres ved hjælp af tilskud, som f.eks. under Life+-forordningen, bør medfinansieringssatserne øges fra de nuværende 50 % til 70 % og i særlige tilfælde 80 %, idet der dog sikres samme løftestangseffekt som i dag. Den højeste sats på 80 % skal gælde for integrerede projekter for at kompensere for, at disse projekter ville kræve betydelige bidrag fra fast personale, men at udgifter til fast personale ikke betragtes som støtteberettiget. Den skal også gælde for specifikke projekter, der støtter særlige behov i forbindelse med udviklingen og gennemførelsen af EU-politik eller -lovgivning, som følge af den strategiske værdi af disse projekter og for at sikre en attraktiv grad af medfinansiering.

Endelig skal Life-programmet fortsat forvaltes centralt for at maksimere de politiske forbindelser, kvaliteten af foranstaltninger, sund økonomisk forvaltning og stabile ressourcer og for at sikre, at resultaterne af Life-projekter anvendes i udformningen af EU's politikker. Dette er et vigtigt aktiv i henhold til Europa-Parlamentet, medlemsstaterne og interessenterne. Den nuværende forvaltning kan dog forbedres ved at delegerer mange af opgaverne til et eksisterende forvaltningsorgan. I betragtning af Life-programmets karakteristika og for at øge synergien med andre EU-tilskudsprogrammer vil Kommissionen undersøge muligheden for i vid udstrækning at delegerer udvælgelses- og overvågningsopgaverne til Forvaltningsorganet for Konkurrenceevne og Innovation (EACI), mens forvaltningen af Life-programmet fortsat skal varetages af Kommissionen.

Målsætningerne for de foreslåede foranstaltninger som fastsat i artikel 3 kan på grund af deres karakter ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af deres omfang og virkninger bedre opfyldes på EU-plan. EU kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Den samlede finansielle ramme for Life-programmet i FFR-meddelelsen for perioden 2014-2020 udtrykt i løbende priser er på 3 618 mio. EUR.²¹ Af dette beløb er 2 713,5 mio. EUR tildelt delprogrammet for miljø, og mindst halvdelen af de ressourcer, der er afsat til tilskud til projektaktiviteter, tildeles foranstaltninger til støtte for bevaring af natur og biodiversitet. 904,5 mio. EUR tildeles delprogrammet for klimaindsatsen.

²¹ Dette svarer til 3,2 mia. EUR i faste priser.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (Life)**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²³,

efter den almindelige lovgivningsprocedure og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) EU's politikker og lovgivning på miljø- og klimaområdet har sikret betydelige miljøforbedringer. Der er dog stadig store miljø- og klimaudfordringer, som vil have alvorlige konsekvenser for Europa, hvis de ikke løses.
- (2) Disse miljø- og klimaudfordringer bør på grund af deres omfang og kompleksitet primært finansieres gennem EU's vigtigste støtteprogrammer. I sin meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Et budget for Europa 2020"²⁴ ("FFR-meddelelsen") tilkendegiver Kommissionen i erkendelse af klimaændringsproblemerne, at den agter at øge andelen af EU-budgettet til klimaindsatsen til mindst 20 % med bidrag fra forskellige politikker. Denne forordning bør bidrage til dette mål.
- (3) Disse EU-støtteprogrammer kan dog ikke opfylde alle de specifikke behov på miljø- og klimaområdet. For miljø- og klimaforanstaltninger kræves der specifikke tilgange, som kan imødegå den ujævne integration af deres mål i medlemsstaternes praksis, den ujævne og utilstrækkelige gennemførelse af lovgivningen i medlemsstaterne og den utilstrækkelige formidling og fremme af politiske mål. Det Life-program, der er fastsat

²² EUT C [...] af [...], s. [...].

²³ EUT C [...] af [...], s. [...].

²⁴ KOM(2011) 500 endelig af 29.6.2011.

ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 614/2007, af 23. maj 2007 om det finansielle instrument for miljøet (Life+)²⁵, bør videreføres ved vedtagelse af en ny forordning. Derfor bør der ved denne forordning fastsættes et specifikt støtteprogram for miljø- og klimaindsatsen ("Life-programmet").

- (4) Miljøaktiver er ujævnt fordelt mellem medlemsstaterne, men deres fordele vedrører og berører EU som helhed. EU's forpligtelse til at bevare og forbedre disse aktiver kræver konsekvent anvendelse af princippet om ansvarsdeling og solidaritet, og det betyder, at visse europæiske miljø- og klimaproblemer bedst kan håndteres på regionalt eller lokalt plan. Life-programmet spiller en afgørende rolle for en bedre fordeling af solidaritet og ansvarsdeling, som kan bidrage til at bevare EU's fælles miljø og klima.
- (5) Som følge af dets karakter og størrelse kan Life-programmet ikke løse alle miljø- og klimaproblemer. Det bør i stedet spille rollen som katalysator for ændringer i udviklingen og gennemførelsen af politikker ved at tilvejebringe og udbrede løsninger og bedste praksis med det formål at opfylde miljø- og klimamål.
- (6) I denne forordning fastlægges der for hele Life-programmets varighed en finansieringsramme på 3 618 mio. EUR²⁶, der som omhandlet i punkt 17 i Kommissionens forslag til en interinstitutionel aftale af 29. juni 2011 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning²⁷ udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden under den årlige budgetprocedure.
- (7) På linje med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder i Luxembourg (december 1997) og i Thessaloniki (juni 2003) bør kandidatlandene og de lande i det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen, samt lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, kunne deltage i EU-programmer i overensstemmelse med vilkårene i de bilaterale aftaler, som er indgået med disse lande.
- (8) Hvis investeringer i forbindelse med miljø- og klimaindsatsen i EU skal være effektive, må nogle aktiviteter gennemføres uden for EU's grænser. Disse investeringer kan ikke altid finansieres under EU's udenrigspolitiske instrumenter. Foranstaltninger i lande, der ikke deltager direkte i Life-programmet, og deltagelse af juridiske personer, der er hjemmehørende i sådanne lande, i aktiviteter, der finansieres under Life-programmet, bør tillades i særlige tilfælde, hvis specifikke betingelser opfyldes.
- (9) Ved denne forordning bør der også fastsættes en ramme for samarbejde med og støtte til internationale organisationer med henblik på at opfylde miljø- og klimapolitiske behov, som ikke falder inden for rammerne af EU's indsats udadtil, som f.eks. visse undersøgelser.
- (10) Miljø- og klimakrav bør integreres i EU's politikker og aktiviteter. Life-programmet bør derfor supplere andre EU-støtteprogrammer, herunder Den Europæiske Fond for Regionaludvikling,²⁸ Den Europæiske Socialfond,²⁹ Samhørighedsfonden,³⁰ Den

²⁵ EUT L 149 af 9.6.2007, s. 1.

²⁶ Alle tal i løbende priser.

²⁷ KOM(2011) 403 endelig af 29.6.2011.

²⁸ EUT L ... s. [ref. EFRU].

²⁹ EUT L ... s. [ref. ESF].

Europæiske Garantifond for Landbruget,³¹ Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne,³² Den Europæiske Hav- og Fiskerifond³³ og Horisont 2020.³⁴ Kommissionen og medlemsstaterne bør sikre komplementaritet på alle niveauer. På EU-plan bør komplementaritet sikres ved at udvikle et struktureret samarbejde mellem Life-programmet og EU's støtteprogrammer med delt forvaltning under den fælles strategiske ramme,³⁵ som navnlig har til formål at fremme finansiering af aktiviteter, der supplerer integrerede projekter eller støtter brugen af løsninger, metoder og tilgange, der er udviklet under Life-programmet. Life-programmet bør også stimulere udnyttelsen af resultaterne af miljø- og klimaforskning og innovationsresultater, der opnås under Horisont 2020. Inden for denne ramme bør programmet tilbyde mulighed for medfinansiering i forbindelse med projekter med klare miljø- og klimafordele med henblik på at sikre synergivirkninger. Der kræves koordinering for at forhindre dobbelt finansiering.

- (11) At standse og vende tabet af biodiversitet og forbedre ressourceeffektiviteten og at tage miljø- og klimarelaterede anliggender op er centrale udfordringer for EU. Disse udfordringer kræver en øget indsats på EU-plan med henblik på at udvikle løsninger og bedste praksis, der kan hjælpe med at opfylde målene i Kommissionens meddelelse "Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst" (i det følgende benævnt "Europa 2020-strategien")³⁶. Endvidere er forbedret forvaltning, navnlig gennem øget bevidstgørelse og inddragelse af interessenter, afgørende for at opfylde miljømålsætningerne. Delprogrammet for miljø bør derfor omfatte tre prioriterede indsatsområder: miljø og ressourceeffektivitet, biodiversitet samt miljøforvaltning og -information. Det bør være muligt for projekter, der finansieres gennem Life-programmet, at bidrage til opfyldelsen af specifikke mål under mere end ét af disse prioriterede områder og at omfatte deltagelse af mere end én medlemsstat.
- (12) I sin meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Køreplan til et ressourceeffektivt Europa"³⁷ (i det følgende benævnt "køreplanen til et ressourceeffektivt Europa") fastsætter Kommissionen de milepæle og foranstaltninger, der er nødvendige for at få EU ind på en vej, der fører til ressourceeffektiv og bæredygtig vækst. Det prioriterede område for miljø og ressourceeffektivitet bør derfor støtte effektiv gennemførelse af EU's miljøpolitik i den offentlige og den private sektor, herunder især de miljøsektorer, der er omfattet af køreplanen til et ressourceeffektivt Europa, ved at fremme udviklingen og delingen af nye løsninger og bedste praksis. Det bør dog udelukke økoinnovationsaktiviteter, der overlapper med Horisont 2020.
- (13) I sin meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Vores livsgaranti, vores naturkapital: EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020"³⁸ (i det følgende benævnt "EU's

³⁰ EUT L ... s. [ref. SH].

³¹ EUT L ... s. [ref. EGFL].

³² EUT L ... s. [ref. ELFUL].

³³ EUT L ... s. [ref. EMFF].

³⁴ EUT L ... s. [ref. Horisont 2020].

³⁵ [Reference tilføjes efter vedtagelse].

³⁶ KOM(2010) 2020 endelig af 3.3.2010.

³⁷ KOM(2011) 571 endelig af 20.9.2011.

³⁸ KOM(2011) 244 endelig af 3.5.2011.

biodiversitetsstrategi frem til 2020") fastsætter Kommissionen mål med henblik på at standse og vende biodiversitetstabet. Målene omfatter bl.a. fuld gennemførelse af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter³⁹ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle⁴⁰ samt bibeholdelse og retablering af økosystemer og økosystemtjenester. Life-programmet bør bidrage til opfyldelsen af disse mål. Det prioriterede område for biodiversitet bør fokusere på gennemførelsen og forvaltningen af Natura 2000-nettet, som blev oprettet ved direktiv 92/43/EØF, navnlig med hensyn til den prioriterede aktionsplan for foranstaltninger, der er fastsat i direktivets artikel 8, og på udviklingen og udbredelsen af bedste praksis i forbindelse med biodiversitet, direktiv 2009/147/EF og direktiv 92/43/EØF samt de bredere biodiversitetsudfordringer, som er omhandlet i EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020.

- (14) Skove spiller en vigtig rolle for miljøet og klimaet, hvad angår f.eks. biodiversitet, vand, jordbund samt modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. Skovene og jordbunden hjælper med at regulere klimaet ved at optage kuldioxid (CO₂) fra atmosfæren og lagre enorme mængder af kulstof. For at optimere denne rolle bør der tilvejebringes relevante og kompatible data og information. Denne forordning bør derfor også udgøre en ramme for støtte til miljø- og klimaforanstaltninger, der kan sikre synergivirkninger i forbindelse med skove og jordbund. Andre områder, hvor synergivirkninger kan opnås, omfatter vandknaphed og tørke samt forvaltning af oversvømmelsesrisici.
- (15) I sin meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050"⁴¹ (i det følgende benævnt "Køreplan 2050") anerkender Kommissionen, at det er nødvendigt at afprøve nye tilgange til modvirkning af klimaændringer for at omstille økonomien til lav CO₂-intensitet. Tilpasning til klimaændringer som en del af en tværgående prioritet for EU bør også sikres. Fremme af forvaltning og bevidstgørelse er endvidere afgørende for at skabe konstruktive resultater og sikre interessenternes engagement. Delprogrammet for klimainsatsen bør derfor støtte foranstaltninger, der bidrager til de tre specifikke prioriterede områder: modvirkning af klimaændringer, tilpasning til klimaændringer og forvaltning og information vedrørende klima. Det bør være muligt for projekter, der finansieres gennem Life-programmet, at bidrage til opfyldelsen af specifikke mål under mere end ét af disse prioriterede områder og at omfatte deltagelse af mere end én medlemsstat.
- (16) Det prioriterede område for modvirkning af klimaændringer bør bidrage til udviklingen og gennemførelsen af EU's klimarelaterede politikker og lovgivning, navnlig med hensyn til overvågning og rapportering af drivhusgasser, politikker vedrørende arealanvendelse, ændringer i arealudnyttelse og skovbrug, emissionshandelssystemet, medlemsstaternes indsats for at reducere drivhusgasemissionerne, opsamling og oplagring af CO₂, vedvarende energi, energieffektivitet, transport og brændstof, beskyttelse af ozonlaget og fluorholdige drivhusgasser.

³⁹ EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7.

⁴⁰ EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7.

⁴¹ KOM(2011) 112 endelig af 8.3.2011.

- (17) De første konsekvenser af klimaændringerne opleves allerede i Europa og resten af verden, f.eks. ekstreme vejrforhold, der fører til oversvømmelse og tørke, og stigende temperaturer og havniveauer. Det prioriterede område for tilpasning til klimaændringer bør derfor bidrage til at tilpasse til sådanne indvirkninger på tværs af befolkninger, økonomiske sektorer og regioner med henblik på at sikre et mere modstandsdygtigt EU gennem specifikke tilpasningsforanstaltninger og -strategier. Foranstaltninger på dette område bør supplere foranstaltninger, der er berettiget til støtte under det finansielle civilbeskyttelsesinstrument.
- (18) Fuld gennemførelse af miljø- og klimalovgivning og -politik hænger uløseligt sammen med opnåelse af bedre forvaltning, øget inddragelse af interessenter og informationsformidling. De prioriterede områder for forvaltning og information bør derfor i begge delprogrammer støtte udviklingen af platforme og deling af bedste praksis, som kan sikre bedre overholdelse og håndhævelse, og som kan skabe støtte fra offentligheden og interessenter til EU's indsats for at udforme politikker på miljø- og klimaområdet. De bør navnlig støtte forbedringer med hensyn til udbredelse af videngrundlag, øget bevidsthed, offentlig deltagelse, adgang til information samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.
- (19) Inden for rammerne af denne forordning bør der ydes støtte i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.⁴² Projekter, der finansieres under Life-programmet, bør opfylde kriterierne for støtteberettigelse for at sikre den bedst mulige anvendelse af EU's midler og for at sikre europæisk merværdi. Der bør tilskyndes til projekter med virkninger på tværs af sektorer. Kommissionen bør også fremme og tilskynde til brugen af grønne offentlige indkøb, navnlig ved gennemførelse af projekter.
- (20) For at opretholde lige vilkår for alle virksomheder, der er aktive på det indre marked, og undgå uforholdsmæssige konkurrencefordrejning, bør støtte, der ydes under Life-programmet, rette op på markedssvigt, når det er hensigtsmæssigt. Hvis støtten udgør statsstøtte som defineret i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, bør den udformes i overensstemmelse med statsstøttereglerne med henblik på at forhindre fordistortion af markedet, som f.eks. fortrængning af privat finansiering, etablering af ineffektive markedsstrukturer eller bevarelse af ineffektive virksomheder, og den må først træde i kraft, når Kommissionen har godkendt den i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, medmindre den er i overensstemmelse med en forordning, der er vedtaget i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte⁴³.
- (21) For at forbedre gennemførelsen af miljø- og klimapolitikken og forbedre integrationen af miljø- og klimamålsætninger i andre politikker bør Life-programmet fremme projekter, der støtter integrerede tilgange til gennemførelsen af miljø- og klimalovgivning og -politik. Hvad angår delprogrammet for miljø, bør disse projekter primært fokusere på gennemførelsen af EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020, navnlig med hensyn til den effektive forvaltning og konsolidering af Natura 2000-nettet, som er oprettet ved Rådets direktiv 92/43/EØF, via gennemførelsen af den

⁴² EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

⁴³ EFT L 142 af 14.5.1998, s. 1.

prioriterede aktionsplan for foranstaltninger, der er fastsat i direktivets artikel 8, af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger⁴⁴ og af affalds- og luftkvalitetslovgivningen. Disse projekter fokuserer på de udpegede temaer, men udgør et fleksibelt gennemførelsessystem (med f.eks. miljømæssige fordele og kapacitetsopbygning), som gør det muligt at skabe resultater inden for andre politikområder, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet).⁴⁵ Projekter af denne type kan gennemføres inden for andre miljøområder. Hvad angår delprogrammet for klimainsatsen, bør sådanne projekter navnlig fokuseres på strategier og handlingsplaner vedrørende modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. Projekter af denne type bør kun støtte forskellige specifikke aktiviteter og foranstaltninger, mens andre aktiviteter, som supplerer projektaktiviteterne, bør støttes under andre EU-støtteprogrammer samt med nationale, regionale og private midler. Finansiering gennem Life-programmet bør udnytte synergivirkninger og sikre overensstemmelse mellem EU's forskellige finansieringskilder ved at skabe et strategisk fokus på miljø og klima.

- (22) EU har tiltrådt FN/ECE-konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (i det følgende benævnt "Aarhuskonventionen"). Ngo'ers arbejde bør derfor støttes, da de effektivt kan støtte Aarhuskonventionens mål ved at fremsætte EU-borgernes bekymringer og synspunkter i løbet af politikudviklingsprocessen, og da de kan støtte dens gennemførelse og øge bevidstheden om miljø- og klimarelaterede problemer og politiske løsninger. Life-programmet bør støtte et bredt udvalg af ngo'er af EU-interesse, som primært er aktive på miljø- og/eller klimaområdet, gennem konkurrencebaseret og gennemsigtig ydelse af driftstilskud, som kan hjælpe dem med at yde effektive bidrag til EU's politik, samt gennem opbygning og styrkelse af deres kapacitet til at blive mere effektive partnere.
- (23) For at varetage sin rolle i forbindelse med igangsættelsen af miljø- og klimapolitikudformning og -gennemførelse bør Kommissionen bruge midler fra Life-programmet til at støtte igangsættelsen, gennemførelsen og mainstreamingen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning, herunder erhvervelse af varer og tjenester. Finansielle ressourcer, der er afsat til kommunikationsaktiviteter i henhold til denne forordning, bør også omfatte kommunikation om EU's politiske prioriteter.⁴⁶
- (24) Den nuværende kløft på markedet mellem efterspørgslen efter og udbuddet af lån, egenkapital og risikovillig kapital vil sandsynligvis fortsat bestå under en finanskriser, og anvendelse af finansielle instrumenter bør derfor tillades i forbindelse med støtte til projekter på miljø- og klimaområdet, som kan skabe indtægter. Finansielle instrumenter, der støttes af Life-programmet, bør anvendes til at imødekomme specifikke markedsbehov på en omkostningseffektiv måde i overensstemmelse med programmets målsætninger, og de bør ikke fortrænge privat finansiering. Finansielle instrumenter kan kombineres med tilskud, der finansieres over EU's budget, herunder denne forordning.

⁴⁴ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

⁴⁵ EUT L 164 af 25.6.2008, s. 19.

⁴⁶ KOM(2011) 500 endelig, 29.6.2011, Del II: Politikker, s. 7.

- (25) Erfaringen med de tidligere instrumenter har vist, at der er behov for at programmere på et flerårigt grundlag og for at koncentrere indsatsen om konkrete miljø- og klimapolitiske prioriteter og indsatsområder. Sådanne flerårige arbejdsprogrammer bør være fleksible for at opfylde målene og målsætningerne for Life-programmet, samtidig med at der sikres den nødvendige stabilitet med hensyn til de prioriterede områder, for at potentielle ansøgere kan planlægge, udarbejde og indgive forslag. Disse flerårige arbejdsprogrammer bør derfor være gyldige i mindst to år med ikke-udtømmende prioriteter.
- (26) Med henblik på at forenkle Life-programmet og mindske den administrative byrde for ansøgere og støttemodtagere bør der i højere grad anvendes faste satser og faste beløb, og støtte bør i højere grad fokuseres på specifikke omkostningskategorier. Ved at kompensere for omkostninger, der ikke er støtteberettigede, og for at opretholde det effektive støtteniveau, som Life-programmet tilbyder, bør medfinansieringsstasen generelt være 70 %, i særlige tilfælde dog 80 %.
- (27) Life-programmet og delprogrammerne bør overvåges og evalueres regelmæssigt ud fra tilsvarende indikatorer for at give mulighed for tilpasninger. For at dokumentere sidegevinsterne ved begge delprogrammer for klimaindsatsen og biodiversiteten og for at fremlægge oplysninger om udgiftsniveauet bør klimarelaterede og biodiversitetsrelaterede udgifter som defineret i FFR-meddelelsen spores i forbindelse med overvågningen af Life-programmet. En sådan sporing bør udføres på grundlag af en simpel metode, hvor udgifterne inddeles i en af tre kategorier: kun relateret til klima/biodiversitet (regnes som 100 %), væsentligt relateret til klima/biodiversitet (regnes som 40 %) og ikke relateret til klima/biodiversitet (regnes som 0 %). Denne metode bør ikke udelukke anvendelse af mere præcise metoder, hvis det er relevant.
- (28) EU's finansielle interesser bør beskyttes ved hjælp af forholdsmæssigt afpassede foranstaltninger i hele udgiftscyklussen og herunder forebyggelse, afsløring og efterforskning af uregelmæssigheder, inddrivelse af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og i givet fald sanktioner.
- (29) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning vedrørende vedtagelsen af flerårige arbejdsprogrammer tillægges Kommissionen gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser⁴⁷.
- (30) For at sikre den bedst mulige anvendelse af EU's midler og for at sikre europæisk merværdi bør beføjelsen til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde delegeres til Kommissionen, for så vidt angår angivelse af kriterierne for støtteberettigelse ved projektudvælgelse, kriterierne for anvendelse af geografisk balance i forbindelse med integrerede projekter og de resultatindikatorer, der er specifikke for tematiske prioriteter. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig

⁴⁷ EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.

og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.

- (31) Forordning (EF) nr. 614/2007 bør derfor ophæves.
- (32) For at sikre en effektiv overgang mellem Life-programmet og de foranstaltninger, der er vedtaget under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 614/2007, er det fortsat nødvendigt at overvåge, revidere og kvalitetsvurdere de aktiviteter, der finansieres under den pågældende forordning, efter dens udløb.
- (33) Life-programmets merværdi opstår gennem dets konkrete tilgang og fokus, som bevirker, at dets foranstaltninger er særligt tilpassede til miljø- og klimabehov. Life-programmet kan bidrage til en mere effektiv gennemførelse af miljøpolitikker end medlemsstaternes individuelle foranstaltninger gennem en øget samling af ressourcer og ekspertise. Det giver en platform for udvikling og udveksling af bedste praksis og videndeling, som forbedrer, katalyserer og sætter skub i ændringer i gennemførelsen af miljø- og klimaregelværket, og for kapacitetsopbygning, som støtter private aktører, der i mindre sammenhænge tester teknologier og løsninger, navnlig små og mellemstore virksomheder, og gør det muligt for medlemsstater og interessenter at lære af hinanden. Life-programmet skaber endvidere synergivirkninger på tværs af EU-fonde og nationale fonde og bruges samtidig som løftestang for tilvejebringelse af yderligere midler fra den private sektor, hvilket øger EU-foranstaltningernes sammenhæng og fremmer en mere homogen gennemførelse af EU's regelværk.
- (34) Målsætningerne for de foreslåede foranstaltninger, nemlig at bidrage til gennemførelsen og udviklingen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning, herunder integrationen af miljø- og klimamålsætninger i andre politikker, og at fremme bedre forvaltning, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens omfang og virkninger bedre opfyldes på EU-plan. EU kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå disse mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

PROGRAMMET FOR MILJØ- OG KLIMAINDSATSEN (LIFE)

Artikel 1

Oprettelse

Der oprettes et program for miljø- og klimaindsatsen, som dækker perioden fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 (i det følgende benævnt "Life-programmet").

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) "pilotprojekter": projekter, der anvender en teknik eller metode, der ikke er anvendt eller afprøvet tidligere eller andre steder, og som tilbyder miljø- eller klimamæssige fordele sammenlignet med nuværende bedste praksis
- b) "demonstrationsprojekter": projekter, der idriftsætter, afprøver, evaluerer og udbreder aktioner, metoder eller tilgange, der er nye eller ukendte i projektets specifikke sammenhæng, dvs. geografiske, økologiske og socioøkonomiske, og som kan anvendes andre steder under lignende omstændigheder
- c) "bedste praksis-projekter": projekter, der anvender velegnede, omkostningseffektive og moderne teknikker, metoder og tilgange, der tager højde for projektets specifikke sammenhæng
- d) "integrerede projekter": projekter, der på en bæredygtig måde og over et stort geografisk område, navnlig regionalt, multiregionalt eller nationalt, gennemfører miljø- eller klimastrategier eller -handlingsplaner, der kræves i henhold til EU's eller medlemsstaternes miljø- eller klimalovgivning
- e) "projekter om teknisk bistand": projekter, der har til formål at støtte udformningen af integrerede projekter, jf. litra d)
- f) "forberedende projekter": projekter til støtte for særlige behov for gennemførelsen og udviklingen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning.

Artikel 3

Målsætninger og indikatorer

1. Life-programmet har følgende overordnede målsætninger:
 - a) at bidrage til overgangen til en kulstoffattig, ressourceeffektiv og klimaresistent økonomi, til beskyttelsen og forbedringen af miljøkvaliteten og til at standse og vende biodiversitetstab
 - b) at forbedre udviklingen og håndhævelsen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning og at katalysere og fremme integration og mainstreaming af miljø- og klimamålsætninger i andre EU-politikker samt den offentlige og den private sektors praksis, så deres kapacitet øges
 - c) at støtte bedre miljø- og klimaforvaltning på alle niveauer.

I den forbindelse bidrager Life-programmet til bæredygtig udvikling og opfyldelse af målsætningerne og målene i Europa 2020-strategien.
2. Resultaterne af Life-programmet vurderes i forhold til følgende generelle indikatorer:

- a) tilknyttede miljø- og klimamæssige forbedringer, hvad angår målsætningen, jf. stk.1, litra a). I forhold til målsætningen om at bidrage til at standse og vende biodiversitetstab måles tilknyttede miljø- og klimamæssige forbedringer ved procentdelen af Natura 2000-nettet, der er retableret eller bragt under tilstrækkelig forvaltning, arealet af retablerede økosystemtjenester samt antallet og typen af omhandlede levesteder og arter med forbedret bevaringsstatus
- b) antallet af udviklede eller gennemførte foranstaltninger, der gennemfører planer, programmer eller strategier i overensstemmelse med EU's miljø- eller klimapolitik og -lovgivning, og antallet af foranstaltninger, der er egnede til anvendelse som model eller overførsel, hvad angår målsætningerne i forbindelse med udvikling og gennemførelse omhandlet i stk. 1, litra b)
- c) antallet af foranstaltninger, der skaber synergivirkninger med eller integreres i andre EU-støtteprogrammer, eller som integreres i den offentlige eller private sektors praksis, hvad angår målsætningerne i forbindelse med integration og mainstreaming omhandlet i stk. 1, litra b)
- d) antallet af foranstaltninger, der sikrer bedre forvaltning, formidling af information og bevidstgørelse om miljø- og klimaforhold, hvad angår målsætningen omhandlet i stk. 1, litra c).

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 30 vedrørende resultatindikatorer, som kan anvendes i forbindelse med de tematiske prioriteter, der fastlægges i de flerårige arbejdsprogrammer, som er omhandlet i artikel 24.

3. Målsætningerne i artikel 1 forfølges gennem følgende delprogrammer (i det følgende benævnt "delprogrammer"):
 - a) delprogrammet for miljø
 - b) delprogrammet for klimaindsatsen.

Artikel 4

Budget

1. Den finansielle ramme for gennemførelsen af Life-programmet er 3 618 000 000 EUR.⁴⁸
2. Budgetrammen fordeles mellem delprogrammerne på følgende måde:
 - a) 2 713 500 000 EUR af den samlede finansielle ramme, jf. stk. 1, tildeles delprogrammet for miljø
 - b) 904 500 000 EUR af den samlede finansielle ramme, jf. stk. 1, tildeles delprogrammet for klimaindsatsen.

⁴⁸ Alle tal i løbende priser.

Artikel 5

Tredjelandes deltagelse i Life-programmet

Life-programmet er åbent for deltagelse af følgende lande:

- a) lande i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA), der har undertegnet aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS)
- b) kandidatlande, potentielle kandidatlande og tiltrædende lande til EU
- c) lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik
- d) lande, der er blevet medlemmer af Det Europæiske Miljøagentur i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 993/1999 af 29. april 1999 om ændring af forordning (EØF) nr. 1210/90 om oprettelse af Det Europæiske Miljøagentur og Det Europæiske Miljøoplysnings- og Miljøovervågningsnet⁴⁹.

Denne deltagelse sker i overensstemmelse med betingelserne i de respektive bilaterale eller multilaterale aftaler om generelle principper for deres deltagelse i EU-programmer.

Artikel 6

Aktiviteter uden for EU

1. Medmindre andet fremgår af artikel 5, kan Life-programmet finansiere aktiviteter uden for EU, hvis disse aktiviteter er nødvendige for at opfylde EU's miljø- og klimamål eller sikre effektiviteten af foranstaltninger, der gennemføres i medlemsstaterne.
2. En juridisk person, der er etableret uden for EU, kan deltage i de projekter, der er omhandlet i artikel 18, hvis den støttemodtager, der koordinerer projektet, har hjemsted i EU, og den aktivitet, der gennemføres uden for EU, opfylder de krav, der er fastsat i stk. 1.

Artikel 7

Internationalt samarbejde

Under gennemførelsen af Life-programmet kan der samarbejdes med relevante internationale organisationer, deres institutioner og organer, når det er nødvendigt for at opfylde de målsætninger, der er omhandlet i artikel 3.

Artikel 8

Komplementaritet

⁴⁹ EFT L 117 af 5.5.1999, s. 1.

1. Kommissionen og medlemsstaterne sørger for sammenhæng mellem på den ene side Life-programmets støtte og på den anden side EU's politikker og prioriteter og komplementaritet med andre EU-instrumenter.
2. De foranstaltninger, som Life-programmet støtter, skal opfylde EU-lovgivningen og national lovgivning, herunder EU's regler for statsstøtte. Støtte under Life-programmet, som udgør statsstøtte som defineret i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, meddeles Kommissionen af medlemsstaterne og må først træde i kraft, når Kommissionen har godkendt den i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, medmindre den er i overensstemmelse med en forordning, der er vedtaget i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 994/98.
3. Kommissionen og medlemsstaterne sørger inden for deres respektive ansvarsområder for at koordinere bistanden fra Life-programmet og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond for at skabe synergivirkninger, navnlig i forbindelse med integrerede projekter som omhandlet i artikel 18, litra d), og for at støtte anvendelsen af løsninger, metoder og tilgange, der er udviklet under Life-programmet. På EU-plan finder koordineringen sted inden for den fælles strategiske ramme omhandlet i artikel 10 i forordning (EU) nr. ... (forordningen om den fælles strategiske ramme).
4. Kommissionen sikrer endvidere overensstemmelse og synergivirkninger og forhindrer overlapning mellem Life-programmet og andre EU-politikker og -instrumenter, navnlig Horisont 2020 og politikker og instrumenter, der vedrører EU's indsats udadtil.

AFSNIT II

DELPROGRAMMERNE

KAPITEL 1

Delprogrammet for miljø

Artikel 9

Specifikke prioriterede områder for delprogrammet for miljø

1. Delprogrammet for miljø omfatter tre prioriterede områder:
 - miljø og ressourceeffektivitet
 - biodiversitet
 - miljøforvaltning og -information.

2. Mindst 50 % af de budgetmidler, der er afsat til projekter, som støttes gennem tilskud under delprogrammet for miljø, tildeles foranstaltninger til støtte for bevaring af natur og biodiversitet.

Artikel 10

Specifikke målsætninger for det prioriterede område for miljø og ressourceeffektivitet

De specifikke målsætninger for delprogrammet for miljø for det prioriterede område for miljø og ressourceeffektivitet er:

- a) at udvikle, teste og demonstrere politiske eller forvaltningsmæssige tilgange, bedste praksis og løsninger vedrørende miljømæssige udfordringer, som kan anvendes som model, overføres eller mainstreames, herunder hvad angår forbindelsen mellem miljø og sundhed, og til støtte for politik og lovgivning vedrørende ressourceeffektivitet, herunder køreplanen til et ressourceeffektivt Europa
- b) at støtte anvendelsen, udviklingen, afprøvningen og demonstrationen af integrerede tilgange til gennemførelsen af planer og programmer, der er i overensstemmelse med EU's miljøpolitik og -lovgivning, navnlig på områderne for vand, affald og luft
- c) at forbedre videngrundlaget for udviklingen, vurderingen, overvågningen og evalueringen af EU's miljøpolitik og -lovgivning og for vurderingen og overvågningen af de faktorer, pres og reaktioner, der indvirker på miljøet i og uden for EU.

Artikel 11

Specifikke målsætninger for det prioriterede område for biodiversitet

De specifikke målsætninger for delprogrammet for miljø for det prioriterede område for biodiversitet er:

- a) at bidrage til gennemførelsen af EU's politik og lovgivning på området for biodiversitet, herunder EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020, direktiv 2009/147/EF og direktiv 92/43/EØF, ved navnlig at anvende, udvikle, teste og demonstrere tilgange, bedste praksis og løsninger
- b) at støtte videreudviklingen, gennemførelsen og forvaltningen af Natura 2000-nettet oprettet ved artikel 3 i direktiv 92/43/EØF, herunder navnlig anvendelse, udvikling, afprøvning og demonstration af integrerede tilgange med henblik på at gennemføre den prioriterede aktionsplan for foranstaltninger, der er fastsat i artikel 8 i direktiv 92/43/EØF
- c) at forbedre videngrundlaget for udviklingen, vurderingen, overvågningen og evalueringen af EU's biodiversitetspolitik og -lovgivning og for vurderingen og overvågningen af de faktorer, pres og reaktioner, der indvirker på biodiversiteten i og uden for EU.

Artikel 12

Specifikke målsætninger for det prioriterede område for miljøforvaltning og -information

De specifikke målsætninger for delprogrammet for miljø for det prioriterede område for miljøforvaltning og -information er:

- a) at fremme bevidstgørelsen om miljøspørgsmål, herunder styrkelse af offentlighedens og interessenternes støtte til EU's politikker på miljøområdet, og at fremme uddannelse vedrørende bæredygtig udvikling
- b) at støtte formidling, forvaltning og udbredelse af information på miljøområdet og lette deling af viden om vellykkede løsninger og praksis på miljøområdet, herunder ved at udvikle samarbejdsplatforme mellem interessenter, og uddannelse
- c) at fremme og bidrage til mere effektiv overensstemmelse med og håndhævelse af EU's miljølovgivning, navnlig ved at fremme udviklingen og udbredelsen af bedste praksis og politiske tilgange
- d) at støtte bedre miljøforvaltning og øget inddragelse af interessegrupper, herunder ngo'er, i høringer om politikken og gennemførelsen af denne.

KAPITEL 2

Delprogrammet for klimaindsatsen

Artikel 13

Specifikke prioriterede områder for delprogrammet for klimaindsatsen

Delprogrammet for klimaindsatsen omfatter tre prioriterede områder:

- modvirkning af klimaændringer
- tilpasning til klimaændringer
- klimaforvaltning og -information.

Artikel 14

Specifikke målsætninger for det prioriterede område for modvirkning af klimaændringer

Med henblik på at bidrage til reduktionen af drivhusgasemissionerne er der fastsat følgende specifikke målsætninger for det prioriterede område for modvirkning af klimaændringer:

- a) at bidrage til gennemførelsen af EU's politik og lovgivning på området for modvirkning, herunder mainstreaming på tværs af politikområder, navnlig ved at udvikle, afprøve og demonstrere politiske eller forvaltningsmæssige

tilgange, bedste praksis og løsninger vedrørende modvirkning af klimaændringer

- b) at forbedre videngrundlaget for udviklingen, vurderingen, overvågningen og evalueringen af effektive modvirkningsaktioner og -foranstaltninger og at forbedre kapaciteten til at anvende denne viden i praksis
- c) at lette udviklingen og gennemførelsen af integrerede tilgange, som f.eks. modvirkningsstrategier og handlingsplaner, på lokalt, regionalt eller nationalt plan
- d) at bidrage til at udvikle og demonstrere innovative teknologier, systemer, metoder og instrumenter til modvirkning, som kan anvendes som model, overføres eller mainstreames.

Artikel 15

Specifikke målsætninger for det prioriterede område for tilpasning til klimaændringer

Med henblik på at støtte en indsats, der kan øge modstandsdygtigheden mod klimaændringer, er der fastsat følgende specifikke målsætninger for det prioriterede område for tilpasning til klimaændringer:

- a) at bidrage til udviklingen og gennemførelsen af EU's politik og lovgivning på området for tilpasning, herunder mainstreaming på tværs af politikområder, navnlig ved at udvikle, afprøve og demonstrere politiske eller forvaltningsmæssige tilgange, bedste praksis og løsninger vedrørende tilpasning til klimaændringer
- b) at forbedre videngrundlaget for udviklingen, vurderingen, overvågningen og evalueringen af effektive tilpasningsaktioner og -foranstaltninger og at forbedre kapaciteten til at anvende denne viden i praksis
- c) at lette udviklingen og gennemførelsen af integrerede tilgange, som f.eks. tilpasningsstrategier og handlingsplaner, på lokalt, regionalt eller nationalt plan
- d) at bidrage til at udvikle og demonstrere innovative teknologier, systemer, metoder og instrumenter til tilpasning, som kan anvendes som model, overføres eller mainstreames.

Artikel 16

Specifikke målsætninger for det prioriterede område for klimaforvaltning og -information

De specifikke målsætninger for det prioriterede område for klimaforvaltning og -information er:

- a) at fremme bevidstgørelsen om klimaspørgsmål, herunder styrkelse af offentlighedens og interessenternes støtte til EU's politikker på klimaområdet, og at fremme uddannelse vedrørende bæredygtig udvikling
- b) at støtte formidling, forvaltning og udbredelse af information på klimaområdet og lette deling af viden om vellykkede løsninger og praksis på klimaområdet, herunder ved at udvikle samarbejdsplatforme mellem interessenter, og uddannelse
- c) at fremme og bidrage til mere effektiv overensstemmelse med og håndhævelse af EU's klimalovgivning, navnlig ved at fremme udviklingen og udbredelsen af bedste praksis og politiske tilgange
- d) at støtte bedre klimaforvaltning og øget inddragelse af interessegrupper, herunder ngo'er, i høringer om politikken og gennemførelsen af denne.

AFSNIT III

ALMINDELIGE GENNEMFØRELSESBESTEMMELSER

KAPITEL 1

Finansiering

Artikel 17

Former for støtte

1. EU-finansiering kan antage følgende retlige former:
 - a) tilskud
 - b) offentlige indkøbsaftaler
 - c) bidrag til finansielle instrumenter i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser for finansielle instrumenter, der er fastsat i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002, og med yderligere operationelle krav, der er fastsat i specifikke EU-retsakter
 - d) andre foranstaltninger, der er nødvendige for at nå målsætningerne i artikel 3.
2. Kommissionen gennemfører denne forordning i overensstemmelse med forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.
3. Støtte under denne forordning, som udgør statsstøtte som defineret i artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, gennemføres i overensstemmelse med EU's relevante statsstøtterelevanter.

Artikel 18

Projekter

Der kan ydes tilskud til følgende projekter:

- a) pilotprojekter
- b) demonstrationsprojekter
- c) projekter vedrørende bedste praksis
- d) integrerede projekter primært inden for områderne natur, vand, affald, luft samt modvirkning af og tilpasning til klimaændringer
- e) projekter vedrørende teknisk bistand
- f) forberedende projekter
- g) informations-, bevidstgørelses- og formidlingsprojekter
- h) andre projekter, der er nødvendige for at nå målsætningerne i artikel 3.

Artikel 19

Kriterier for projektstøtte

1. Projekter, der er nævnt i artikel 18, skal opfylde følgende kriterier:
 - a) de er af interesse for EU ved at yde et betydeligt bidrag til virkeliggørelsen af en af Life-programmets målsætninger som anført i artikel 3
 - b) de sikrer en omkostningseffektiv tilgang og er teknisk og finansielt sammenhængende
 - c) de er forsvarlige i den foreslåede gennemførelse.

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 30 vedrørende betingelserne for anvendelsen af kriteriet i stk. 1, litra a), med henblik på at tilpasse dette kriterium til de specifikke prioriterede områder som er defineret i artikel 9 og 13.

2. Projekter, der finansieres gennem Life-programmet, skal om muligt fremme synergier mellem forskellige målsætninger og tilskynde til brugen af grønne offentlige indkøb.
3. Integrerede projekter som omhandlet i artikel 18, litra d), skal inddrage interessenter, hvis det er relevant, og fremme koordinering med og mobilisering af andre EU-finansieringskilder, hvis det er muligt.

Kommissionen sikrer geografisk balance i overensstemmelse med principperne om solidaritet og ansvarsdeling i tildelingsprocesserne for integrerede projekter.

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 30 vedrørende kriterier for anvendelsen af geografisk balance inden for hvert af de tematiske områder, der er omhandlet i artikel 18, litra d).

4. Kommissionen tager særligt hensyn til transnationale projekter, når transnationalt samarbejde er væsentligt for at sikre beskyttelse af miljøet og klimaet, og sikrer at mindst 15 % af de budgetressourcer, der er afsat til tilskud til projektaktiviteter, tildeles transnationale projekter.

Artikel 20

Medfinansieringssatser og projektudgifters støtteberettigelse

1. Den højeste medfinansieringssats for de projekter, der er omhandlet i artikel 18, udgør 70 % af de støtteberettigede udgifter. Som en undtagelse udgør den højeste medfinansieringssats for de projekter, der er omhandlet i artikel 18, litra d) og f), 80 % af de støtteberettigede udgifter.
2. Moms er ikke en støtteberettiget udgift i forbindelse med projekter, der er omhandlet i artikel 18.

Udgifter til køb af jord er berettiget til EU-støtte i forbindelse med projekter, der er omhandlet i artikel 18, hvis:

- købet bidrager til at forbedre, vedligeholde og retablere integriteten af det Natura 2000-net, der er oprettet ved artikel 3 i direktiv 92/43/EØF
- købet af jord er den eneste eller den mest omkostningseffektive metode til at nå det ønskede bevaringsresultat
- købet af jord på lang sigt forbeholdes anvendelser, der er i overensstemmelse med de målsætninger, der er fastsat i artikel 11, 14 eller 15, og
- den berørte medlemsstat ved overførsel eller på anden måde sikrer, at sådan jord på lang sigt forbeholdes naturbevaringsformål.

Artikel 21

Driftstilskud

1. Driftstilskud gives til visse drifts- og administrationsudgifter hos almennyttige foretagender, der arbejder for virkeliggørelsen af mål af almindelig europæisk interesse, primært er aktive på miljø- og/eller klimaområdet og deltager i udviklingen, gennemførelsen og håndhævelsen af EU-politik og -lovgivning.
2. Den højeste EU-medfinansieringssats for de driftstilskud, der er omhandlet i stk. 1, udgør 70 % af de støtteberettigede udgifter.

Artikel 22

Andre former for aktiviteter

Life-programmet kan finansiere foranstaltninger, der gennemføres af Kommissionen til støtte for igangsætning, gennemførelse og mainstreaming af EU's miljø- og klimapolitikker og -lovgivning med henblik på at opfylde de målsætninger, der er omhandlet i artikel 3. Sådanne foranstaltninger kan omfatte:

- a) information og kommunikation, herunder oplysningskampagner. Finansielle ressourcer, der er afsat til kommunikationsaktiviteter i henhold til denne forordning, omfatter også kommunikation om EU's politiske prioriteter.
- b) studier, undersøgelser, modellering og opbygning af scenarier
- c) forberedelse, gennemførelse, overvågning, kontrol og evaluering af projekter, politikker, programmer og lovgivning
- d) workshopper, konferencer og møder
- e) netværkssamarbejde og platforme for bedste praksis
- f) andre aktiviteter, der er nødvendige for at nå målsætningerne i artikel 3.

Artikel 23

Støttmodtagere

Life-programmet kan finansiere offentlige og private organer.

KAPITEL 2

Gennemførelsesforanstaltninger

Artikel 24

Flerårige arbejdsprogrammer

1. Kommissionen vedtager flerårige arbejdsprogrammer for Life-programmet. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 29, stk. 2.
2. Hvert flerårigt arbejdsprogram har en varighed på mindst to år og fastsætter i overensstemmelse med målsætningerne i artikel 3 følgende:
 - a) det flerårige arbejdsprogramms varighed
 - b) fordelingen af midler mellem hvert prioriteret område og mellem forskellige former for støtte inden for hvert delprogram

- c) de tematiske prioriteter for projekter, der finansieres i den periode, der er omfattet af det flerårige arbejdsprogram
 - d) kvalitative og kvantitative resultater, indikatorer og mål for hvert prioriteret område og projektyper for den periode, der er omfattet af det flerårige arbejdsprogram
 - e) kriterier for udvælgelse af og tildeling af støtte
 - f) vejledende tidsplaner for indkaldelse af forslag for den periode, der er omfattet af det flerårige arbejdsprogram.
3. Kommissionen reviderer efter behov de flerårige arbejdsprogrammer. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 29, stk. 2.

Artikel 25

Gennemførelsesmåder

Kommissionen gennemfører foranstaltninger til opfyldelse af målsætningerne i artikel 3 i overensstemmelse med forvaltningsmetoderne i artikel 53 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002, især direkte eller indirekte forvaltning af Kommissionen på et centraliseret grundlag eller fælles forvaltning sammen med internationale organisationer.

Artikel 26

Administrativ og teknisk bistand

Finansieringsrammen for Life-programmet kan dække nødvendige udgifter til forberedelses-, overvågnings-, kontrol-, revisions- kommunikations- og evalueringsaktiviteter, der er direkte nødvendige i forbindelse med forvaltningen af Life-programmet og opfyldelsen af dets målsætninger.

Artikel 27

Overvågning og evaluering

1. Kommissionen overvåger og rapporterer regelmæssigt om gennemførelsen af Life-programmet og dets delprogrammer, herunder beløbet for klimarelaterede og biodiversitetsrelaterede udgifter. Den undersøger også synergierne mellem Life-programmet og andre komplementære EU-programmer, herunder navnlig dets delprogrammer.
2. Kommissionen indsender følgende til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget:
 - a) senest den 30. september 2017, en ekstern midtvejsevalueringsrapport om Life-programmet (og dets delprogrammer), herunder kvalitative og kvantitative aspekter af dets gennemførelse, beløbet for klimarelaterede og

biodiversitetsrelaterede udgifter og dets komplementaritet med andre EU-programmer, opfyldelsen af målsætningerne for alle foranstaltninger (resultater og virkninger, hvis det er muligt), effektiviteten af ressourceudnyttelsen og den europæiske merværdi, med henblik på at der træffes en afgørelse om videreførelse, ændring eller afbrydelse af foranstaltningerne. Evalueringen skal desuden omfatte mulighederne for forenkling, intern og ekstern sammenhæng, den fortsatte relevans af alle mål samt foranstaltningers bidrag til Unionens prioriterede mål om en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Den skal også tage hensyn til resultaterne af evalueringen af de tidligere foranstaltningers virkninger på lang sigt. Rapporten skal ledsages af bemærkninger fra Kommissionen, herunder hvordan resultaterne af midtvejsevalueringen vil blive anvendt ved gennemførelsen af Life-programmet og navnlig under udformning af flerårige arbejdsprogrammer

- b) senest den 31. december 2023 en ekstern og uafhængig efterfølgende evalueringsrapport, der dækker gennemførelsen og resultaterne af Life-programmet og dets delprogrammer, herunder beløbet for klimarelaterede og biodiversitetsrelaterede udgifter, det omfang, hvori Life-programmet som helhed og hvert af dets delprogrammer har opfyldt målsætningerne, og Life-programmets bidrag til opfyldelsen af målsætningerne og målene i Europa 2020-strategien.
3. Kommissionen offentliggør resultaterne af de evalueringer, der gennemføres i henhold til denne artikel.

Artikel 28

Beskyttelse af EU's finansielle interesser

1. Kommissionen træffer egnede foranstaltninger for i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne forordning, at sikre, at EU's finansielle interesser beskyttes gennem forholdsregler mod svig, korrupcion og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb samt i givet fald gennem sanktioner, der skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning.
2. Kommissionen eller dennes repræsentanter og Revisionsretten har beføjelse til at foretage dokumentrevision og revision på stedet for alle støttemodtagere, kontrahenter eller underkontrahenter, som har modtaget EU-midler under programmet.

Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) har beføjelse til at foretage kontrol på stedet hos erhvervsvirksomheder, der direkte eller indirekte er berørt af en sådan finansiering, efter bestemmelserne i forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 for at fastslå, om der foreligger svig, korrupcion eller anden ulovlig aktivitet, der berører EU's finansielle interesser i forbindelse med en tilskudsftale eller -afgørelse eller en kontrakt vedrørende EU-finansiering.

Uden at bestemmelserne i ovennævnte afsnit tilsidesættes, berettiger samarbejdsaftaler med tredjelande og internationale organisationer samt tilskudsftaler og -afgørelser og kontrakter, der følger af gennemførelsen af denne forordning, udtrykkeligt Kommissionen, Revisionsretten og OLAF til at gennemføre sådanne revisioner, kontroller på stedet og inspektioner.

3. Støttemodtageren opbevarer al dokumentation for udgifterne til projektet, så Kommissionen har adgang til den pågældende dokumentation i fem år efter sidste udbetaling til et projekt.

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 29

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af udvalget for Life-programmet for miljø- og klimaindsatsen. Dette udvalg er et udvalg i betydningen i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 30

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. De beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, artikel 19, stk. 1, og artikel 19, stk. 3, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra [datoen for denne forordnings ikrafttræden].
3. De beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, artikel 19, stk. 1, og artikel 19, stk. 3, kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning fra dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af de delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 3, stk. 2, artikel 19, stk. 1, eller artikel 19, stk. 3, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende

retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 31

Ophævede retsakter

Forordning (EF) nr. 614/2007 ophæves.

Henvisninger til den ophævede forordning betragtes som henvisninger til nærværende forordning.

Artikel 32

Overgangsforanstaltninger

1. Foranstaltninger, der blev indledt inden den 31. december 2013 under forordning (EF) nr. 614/2007, er indtil deres afslutning fortsat underlagt den pågældende forordning og skal overholde dens tekniske bestemmelser. Det udvalg, der er omhandlet i artikel 29, stk.1, afløser det udvalg, der er omhandlet i forordning (EF) nr. 614/2007 fra ikrafttrædelsesdatoen for nærværende forordning.
2. Finansieringsrammen for Life-programmet kan også dække udgifter til administrativ og teknisk bistand, herunder obligatorisk overvågning, kommunikation og evaluering, som kræves i henhold til forordning (EF) nr. 614/2007 efter dens udløb, som er nødvendig for at sikre overgangen mellem Life-programmet og de foranstaltninger, der blev vedtaget i henhold til forordning (EF) nr. 614/2007.
3. De nødvendige beløb inden for finansieringsrammen til overvågnings-, kommunikations- og revisionsforanstaltninger i perioden efter den 31. december 2020 anses kun som bekræftet, hvis de er i overensstemmelse med den finansielle ramme, der gælder fra 1. januar 2021.
4. Som angivet i artikel 18 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 anvendes formålsbestemte indtægter, der stammer fra tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalte beløb i henhold til forordning (EF) nr. 614/2007, til at finansiere Life-programmet.

Artikel 33

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAG

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

- 1.1. Forslagets/initiativets betegnelse
- 1.2. Berørt(e) politikområde(r) i ABM/ABB-strukturen
- 1.3. Forslagets/initiativets art
- 1.4. Mål
- 1.5. Forslagets/initiativets begrundelse
- 1.6. Varighed og finansielle virkning
- 1.7. Påtænkt(e) forvaltningsmetode(r)

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

- 2.1. Bestemmelser om overvågning og rapportering
- 2.2. Forvaltnings- og kontrolordning
- 2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

- 3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) i budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme
- 3.2. Anslåede virkninger for udgifterne
 - 3.2.1. Sammenfatning af den anslåede virkning for udgifterne
 - 3.2.2. Anslåede virkninger for aktionsbevillingerne
 - 3.2.3. Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne
 - 3.2.4. Forenelighed med den nuværende flerårige finansielle ramme
 - 3.2.5. Tredjemands bidrag til finansieringen
- 3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAG

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

"Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (Life)"

1.2. Berørt(e) politikområde(r) inden for ABM/ABB-strukturen⁵⁰

MILJØ- OG KLIMAINDSATS

1.3. Forslagets/initiativets art

Forslaget/initiativet drejer sig om **en ny foranstaltning**

Forslaget/initiativet drejer sig om **en ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning**⁵¹

Forslaget/initiativet drejer sig om **forlængelse af en eksisterende foranstaltning**

Forslaget/initiativet drejer sig om **omlægning af en foranstaltning til en ny foranstaltning**

1.4. Mål

1.4.1. Kommissionens flerårige strategiske mål med forslaget/initiativet

Den flerårige finansielle ramme for 2014-2020

1.4.2. Specifikke mål og berørte ABM/ABB-aktiviteter

Specifikt mål nr.

1. Miljø og ressourceeffektivitet

2. Biodiversitet

3. Miljøforvaltning og -information.

4. Modvirkning af klimaændringer

5. Tilpasning til klimaændringer

6. Klimaforvaltning og -information.

Berørte ABM/ABB-aktiviteter: (jf. nomenklatur for 2011)

07 03 – Udvikling og gennemførelse af EU's miljøpolitik og -lovgivning

⁵⁰ ABM: Activity-Based Management (aktivitetsbaseret ledelse) – ABB: Activity-Based Budgeting (aktivitetsbaseret budgetlægning).

⁵¹ Jf. artikel 49, stk. 6, litra a) eller b), i finansforordningen.

1.4.3. og 1.4.4 Forventede resultater og virkninger samt indikatorer

Angiv, hvilken virkninger forslaget/initiativet forventes at få for modtagerne/målgruppen.

Formål	Forventet resultat	Resultatindikator	Forventede virkninger	Virkningsindikator
Specifikke målsætninger for begge delprogrammer				
<p>At forbedre udviklingen, gennemførelsen og håndhævelsen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning (artikel 3, stk. 1, litra b))</p> <ul style="list-style-type: none"> • ved at udvikle, teste og demonstrere tilgange, bedste praksis og løsninger, der kan anvendes som model eller overføres, og <p>Artikel 10, litra a), artikel 11, litra a), artikel 12, litra c), artikel 14, litra a), artikel 14 litra d), artikel 15, litra a), artikel 15, litra d), og artikel 16, litra c)</p>	<p>Accept af nye eller opdaterede tilgange eller bedste praksis i den private og offentlige sektor svarende til 25 % af modellerede eller overførte projekter/foranstaltninger/tilgange</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procentdel af modellerede eller overførte opdaterede eller nye tilgange, metoder eller løsninger, der er støttet af Life • Antal medlemsstater/regioner, der anvender tilgange fra integrerede projekter 	<p>Effektiv integration af miljø- og klimahensyn i offentlig og privat praksis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procentdel af opdaterede eller nye tilgange udviklet gennem Life, som systematisk er anvendt eller forbedret af den private og offentlige sektor • Antal medlemsstater/regioner, der systematisk anvender integrerede tilgange, og nye medlemsstater/regioner, der anvender integrerede tilgange som resultat af Life-eksempler
<ul style="list-style-type: none"> • ved at forbedre videngrundlaget til støtte for beslutningstagning <p>Artikel 10, litra c), artikel 11, litra c), artikel 12, litra b), artikel 14, litra b), artikel 15, litra b), og artikel 16, litra b)</p>	<p>Forbedret videngrundlag til støtte for beslutningstagning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antal værktøjer, tilgange eller undersøgelser, der er udviklet eller gennemført via Life • Antal forslag til politik/lovgivning, der er baseret på gennemførte undersøgelser • Antal forslag til politik/lovgivning, der er baseret på projektresultater 	<p>Tilknyttet konsolideret praksis hos politikere, der bruger indikatorer eller værktøjer udviklet og testet gennem Life</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antal tilknyttede konsoliderede praksisser, der bruger indikatorer eller værktøjer udviklet og testet gennem Life-eksempler • Færre overtrædelser af EU-lovgivning takket være Life-foranstaltninger
<p>At fremme integration og mainstreaming af miljø- og klimamålsætninger i andre EU-politikker samt offentlig og privat praksis, så deres kapacitet øges, navnlig ved at anvende, udvikle,</p>	<p>Øget mainstreamfinansiering til miljø- og klimaløsninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25 % tilgange integreret i nationale/regionale programmer 	<ul style="list-style-type: none"> • Procentdel af tilgange/projekter finansieret gennem Life, som er integreret i nationale/regionale 	<p>Effektiv integration af miljø- og klimahensyn i andre EU-politikker</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antal horisontale samarbejds-/koordineringsrammer for miljø- og klimastøtte udviklet af eller efter Life-eksempler

Formål	Forventet resultat	Resultatindikator	Forventede virkninger	Virkningsindikator
<p>teste og demonstrere integrerede tilgange, bedste praksis og løsninger, der kan mainstreames.</p> <p>Artikel 3, stk. 1, litra b), artikel 10, litra a)-b), artikel 11, litra a)-b), artikel 12, litra c), artikel 14, litra a), artikel 14, litra c), artikel 14, litra d), artikel 15, litra a), artikel 15, litra c) artikel 15, litra d), og artikel 16, litra c)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Øget mobilisering af anden EU-støtte til miljø eller klima med 25 % sammenlignet med niveauet i 2011 	<p>programmer</p> <ul style="list-style-type: none"> Antal foranstaltninger, der supplerer integrerede projekter finansieret med anden EU-støtte 		<ul style="list-style-type: none"> Antal tilgange eller projekter finansieret gennem Life, som er opskaleret, udvidet eller spredt ved hjælp af anden EU-støtte
<p>At støtte bedre miljø- og klimaforvaltning på alle niveauer.</p> <p>Artikel 3, stk. 1, litra c), og artikel 12 og 16</p>	<p>Øget deltagelse af interessenter og borgere i oplysningsaktiviteter</p>	<p>Antal deltagere i oplysningsaktiviteter</p>	<p>Øget bevidsthed om miljø- og klimaproblemer og løsninger</p>	<p>Bevidsthed om miljø- og klimaproblemer og løsninger målt af Eurobarometer</p>
	<p>Øget deltagelse af borgere og ngo'er i beslutningsprocessen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Antal borgere, der deltager i onlinehøringer Antal forslag til ændring af retsakter, som udspringer af ngo'er, der støttes af Life 	<p>Tilknyttede konsoliderede kanaler for offentlig deltagelse og fortsat stigende tendens i kvaliteten og intensiteten af borgeres og ngo'ers deltagelse i beslutningsprocessen</p>	<p>Accept af forslag, der udspringer af forskellige interessenter, vedrørende miljø- eller klimapolitik og -retsakter</p>
<p>Specifikke målsætninger for det prioriterede område for miljø og ressourceeffektivitet (artikel 3, stk. 1, litra a), og artikel 10)</p>				
<p>At udvikle, teste og demonstrere politiske eller forvaltningsmæssige tilgange, bedste praksis og løsninger vedrørende miljømæssige udfordringer, som kan anvendes som model, overføres eller mainstreames, herunder hvad angår forbindelsen mellem miljø og sundhed, og til støtte for politik og lovgivning vedrørende ressourceeffektivitet, herunder køreplanen til et ressourceeffektivt Europa</p>	<p>Øget ressourceeffektivitet i den europæiske økonomi</p>	<p>Antal projekter, der udvikler, tester eller demonstrerer mere ressourceeffektive tilgange, bedste praksisser eller løsninger</p>	<p>En konsolideret overgang til en mere ressourceeffektiv økonomi</p>	<p>Antal konsoliderede ressourceeffektive tilgange, der anvender teknologier eller tilgange, der er demonstreret gennem Life, og opnået niveau for ressourceeffektivitet</p>

Formål	Forventet resultat	Resultatindikator	Forventede virkninger	Virkningsindikator
Artikel 10, litra a)				
At støtte anvendelsen, udviklingen, afprøvningen og demonstrationen af integrerede tilgange til gennemførelsen af planer og programmer, der er i overensstemmelse med EU's miljøpolitik og -lovgivning, navnlig på områderne for vand, affald og luft	10 % af vandområdedistrikter bragt under tilstrækkelig forvaltning inden udgangen af programperioden	<ul style="list-style-type: none"> • Antal integrerede projekter, der gennemfører vandrammedirektivet, og dækkede km² • Antal vandområdedistrikter, der er bragt under tilstrækkelig forvaltning • Antal vandforekomster med en økologisk status i bedring 	Konsolideret og udvidet tilstrækkelig forvaltning af de omhandlede sektorer	<ul style="list-style-type: none"> • Antal vandområdedistrikter, der stadig forvaltes tilstrækkeligt, og nye vandområdedistrikter, der forvaltes tilstrækkeligt, som følge af Life-eksempler • Antal omhandlede vandforekomster med god økologisk status
Artikel 10, litra b)	12 % af regioner forvalter affald tilstrækkeligt inden udgangen af programperioden	Antal integrerede projekter, der gennemfører affaldsplaner og -programmer, og dækkede ha/befolkning		Antal regioner, der stadig forvalter affald tilstrækkeligt, og nye regioner med forbedret forvaltning som følge af Life-eksempler
	10 % af EU's befolkning får forbedret luftkvalitet inden udgangen af programperioden	Antal integrerede projekter, der gennemfører direktivet om luftkvalitet, og dækket befolkning		Antal byer med fortsat forbedrede luftkvalitetsstandarder og antal nye byer med forbedrede luftkvalitetsstandarder som følge af Life-eksempler
Specifikke målsætninger for det prioriterede område for biodiversitet (artikel 3, stk. 1, litra b), og artikel 11)				
At bidrage til gennemførelsen af EU's politik og lovgivning på området for biodiversitet, herunder gennemførelsen af EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020, direktiv 2009/147/EF og direktiv 92/43/EØF, ved navnlig at anvende, udvikle, teste og demonstrere bedste praksis og	25 % af levesteder, der er omhandlet af projekter, har bedre bevaringsstatus inden udgangen af programperioden	Antal og type af omhandlede levesteder og bevaringsstatus under forbedring som følge af Life-foranstaltninger	Arter og levesteder, der er omhandlet af Life-projekter, som opnår bedre bevaringsstatus	Antal arter og levesteder, der er omhandlet af Life-projekter, som opnår bedre bevaringsstatus ved at følge Life-eksempler eller efter Life-foranstaltninger
	25 % af arter, der er omhandlet af projekter, har bedre bevaringsstatus inden udgangen af programperioden	Antal og type af omhandlede arter og bevaringsstatus under forbedring som følge af Life-foranstaltninger		

Formål	Forventet resultat	Resultatindikator	Forventede virkninger	Virkningsindikator
<p>løsninger</p> <p>Artikel 11, litra a)</p>	3 % af økosystemtjenester retableret inden udgangen af programperioden	Ha og type af økosystemtjeneste retableret gennem Life	Konsolideret retablering af økosystemtjenester og yderligere retablering	Ha økosystemtjenester retableret ved at følge Life-eksempler
<p>At støtte videreudviklingen, gennemførelsen og forvaltning af Natura 2000-nettet, herunder navnlig anvendelse, udvikling, afprøvning og demonstration af integrerede tilgange med henblik på at gennemføre den prioriterede aktionsplan for foranstaltninger</p> <p>Artikel 11, litra b)</p>	15 % af Natura 2000-nettet forvaltes tilstrækkeligt inden udgangen af programperioden	<ul style="list-style-type: none"> • Antal integrerede projekter, der gennemfører den prioriterede aktionsplan for foranstaltninger og dækkede ha Natura 2000 • Antal Natura 2000-lokaliteter, der er bragt under tilstrækkelig forvaltning 	Konsolideret og udvidet tilstrækkelig forvaltning af Natura 2000-nettet	Antal Natura 2000-lokaliteter, der stadig forvaltes tilstrækkeligt, og nye Natura 2000-lokaliteter, der forvaltes tilstrækkeligt, som følge af Life-eksempler
Specifikke målsætninger for det prioriterede område for modvirkning af klimaændringer (artikel 3, stk. 1, litra a), og artikel 14)				
<p>At lette udviklingen og gennemførelsen af integrerede tilgange, som f.eks. modvirkningsstrategier og handlingsplaner, på lokalt, regionalt eller nationalt plan</p> <p>Artikel 14, litra c)</p>	Øget udvikling og gennemførelse af klimamodvirkningsstrategier eller -handlingsplaner	Antal og omfang af klimamodvirkningsstrategier eller -handlingsplaner udviklet eller gennemført via Life	Effektiv integration af klimahensyn i den private og den offentlige sektors aktiviteter og bæredygtig og fortsat forbedret kapacitet og præstation i den private og offentlige sektor	Geografisk omfang og/eller økonomisk værdi af klimamodvirkningsstrategier eller -handlingsplaner udviklet eller gennemført
<p>At bidrage til at udvikle og demonstrere innovative teknologier, systemer, metoder og instrumenter til modvirkning, som kan anvendes som model, overføres eller mainstreames</p> <p>Artikel 14, litra d)</p>	Flere innovative teknologier, systemer og instrumenter og/eller andre løsninger baseret på bedste praksis til reduktion af drivhusgasemissioner	Antal innovative politiske tilgange, teknologier, systemer og instrumenter og/eller andre løsninger baseret på bedste praksis til reduktion af drivhusgasemissioner demonstreret via Life	En konsolideret overgang til en lavemissionsøkonomi	Tons reducerede drivhusgasser ved hjælp af nye teknologier, systemer og instrumenter og/eller andre løsninger baseret på bedste praksis udviklet og indført ved at følge Life-eksempler

Formål	Forventet resultat	Resultatindikator	Forventede virkninger	Virkningsindikator
Specifikke målsætninger for det prioriterede område for tilpasning til klimaændringer (artikel 3, stk. 1, litra a), og artikel 15)				
<p>At lette udviklingen og gennemførelsen af integrerede tilgange, som f.eks. tilpasningsstrategier og handlingsplaner, på lokalt, regionalt eller nationalt plan</p> <p>Artikel 15, litra c)</p>	<p>Øget udvikling og gennemførelse af klimatilpasningsstrategier eller -handlingsplaner</p>	<p>Antal og omfang af klimatilpasningsstrategier eller -handlingsplaner udviklet eller gennemført</p>	<p>Effektiv integration af hensyn vedrørende modstandsdygtighed over for klimaændringer i den private og den offentlige sektors aktiviteter og bæredygtig og fortsat forbedret kapacitet og præstation i den private og offentlige sektor</p>	<p>Geografisk omfang og/eller økonomisk værdi af klimatilpasningsstrategier eller -handlingsplaner udviklet eller gennemført ved at følge Life-eksempler</p>
<p>At bidrage til at udvikle og demonstrere innovative teknologier, systemer, metoder og instrumenter til tilpasning, som kan anvendes som model, overføres eller mainstreames.</p> <p>Artikel 15, litra d)</p>	<p>Flere innovative teknologier, systemer og instrumenter og/eller andre løsninger baseret på bedste praksis til øget modstandsdygtighed over for klimaændringer</p>	<p>Antal demonstrerede innovative politiske tilgange, teknologier, systemer og instrumenter og/eller andre løsninger baseret på bedste praksis til øget modstandsdygtighed over for klimaændringer</p>	<p>En konsolideret overgang til en økonomi med øget modstandsdygtighed over for klimaændringer</p>	<p>Tilknyttet modstandsdygtighed over for klimaændringer, opdelt efter sektorer, der tilskrives demonstrerede nye teknologier, systemer og instrumenter og/eller andre løsninger baseret på bedste praksis udviklet og indført ved at følge Life-eksempler</p>

1.5. Forslagets/initiativets begrundelse

1.5.1. *Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt*

Bidrage til gennemførelse, ajourføring og udvikling af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning, herunder integration af miljø- og klimahensyn i andre politikker, og dermed at bidrage til en bæredygtig udvikling og opfyldelse af målsætningerne og målene for Europa 2020.

1.5.2. *Merværdi som følge af EU-foranstaltningen*

Life-programmets merværdi opstår gennem dets konkrete tilgang og fokus, som bevirker, at dets foranstaltninger er særligt tilpassede til miljø- og klimabehov som det eneste instrument med midler specielt møntet på miljø- og klimaindsatsen.

- Som **EU's platform for udveksling af praksis og videndeling** med henblik på gennemførelse af EU-lovgivning og -politik giver Life aktører i hele EU mulighed for at lære af hinandens erfaringer med at løse specifikke miljøproblemer på en **mere effektiv måde**. Life tiltrækker partnerskaber, som ellers ville være vanskelige at etablere, med henblik på at sikre en mere effektiv intervention end medlemsstaternes individuelle foranstaltninger i form af en **øget samling af ressourcer og ekspertise**.
- Ved at bistå de medlemsstater, der rummer den mest værdifulde naturkapital i EU, eller som står over for grænseoverskridende eller tværnationale miljø- og klimaproblemer, støtter Life en **bedre fordeling af solidaritet og ansvarsdeling**, som kan bidrage til at bevare EU's fælles miljø.
- Life fungerer som **katalysator** for igangsætning af foranstaltninger, som tilvejebringer nødvendige engangsinvesteringer inden for specifikke områder, **eliminerer indledende barrierer** for gennemførelsen af EU's miljø- og klimapolitik og tester nye tilgange med henblik på fremtidig opskalering.
- Life udjævner kløfter og eksternaliteter, skaber bevidsthed og påviser fordelene ved miljøbeskyttelse og klimatiltag, så bæredygtigheden og udvidelsen af projektresultater sikres.
- Life hjælper medlemsstater og interessenter med at fremme og forbedre gennemførelsen af EU-lovgivning ved at **skabe synergier på tværs af EU-fonde** og nationale fonde, og det bruges som løftestang for tilvejebringelse af yderligere midler fra offentlige og private ressourcer.
- **Øget sammenhæng i EU's indsats**: Et særligt instrument for miljø- og klimaindsatsen giver Kommissionen bedre mulighed for at udforme prioriteter og sikre, at tilgængelige ressourcer bruges effektivt til miljøbeskyttelse og klimatiltag gennem udvælgelse af de bedste projekter i hele EU. Mere ensartet gennemførelse af EU-lovgivning opnås gennem udbredelse af bedste praksis (f.eks. metoder, der er udviklet og nu anvendes mere bredt, forvaltningsplaner osv.).
- **Udfyldning af kløft og mere effektiv central indsats**: Et specifikt instrument er mere fleksibelt og finansierer projekter, der ellers ikke ville være blevet finansieret af

andre midler (f.eks. projekter forvaltet af støttemodtagere, der ikke er berettiget til anden støtte).

- Et specifikt instrument **øger synligheden af miljø- og klimaindsatsen** ved at bringe EU nærmere borgerne og vise EU's engagement i miljø- og klimamål, så disse **mål bliver mere relevante**.
- **Løsninger på nye miljøudfordringer** af EU-interesse: Interessenter støder ofte på miljøproblemer, hvor der endnu ikke findes en løsning, og som vil resultere i højere omkostninger, hvis de ikke løses på et tidligt tidspunkt.

1.5.3. Erfaringer fra lignende foranstaltninger

Life-evalueringer bekræfter, at Life-programmet er et vellykket EU-instrument til gennemførelse af EU's miljøpolitik, har en betydelig europæisk merværdi, er tilstrækkeligt effektivt og har ydet et væsentligt bidrag til gennemførelsen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning.

Støtte (som udgør 78 % af bevillingerne, dvs. 300 mio. EUR i 2013) har spillet en vigtig rolle i gennemførelsen af habitatdirektivet og fugledirektivet og i afprøvningen af nye tilgange og teknologier, har demonstreret sin evne til at fungere som katalysator for gennemførelsen af nogle af de mest krævende direktiver og har derfor banet vejen for fortsat forvaltning gennem andre fonde. Life+ har også øget bevidstheden om miljø- og klimaspørgsmål og borgernes adgang til relevante oplysninger og har skabt samarbejdsplatforme og -partnerskaber vedrørende udveksling af bedste praksis. Driftstilskud til ngo'er har lettet deres deltagelse i udviklingen og gennemførelsen af EU's miljø- og klimapolitik og -lovgivning som krævet i Aarhuskonventionen.

Midtvejsevalueringen af Life+ konkluderede også, at de ændringer, der er indført i Life+-forordningen (konsolidering af tre former for foranstaltninger i ét retsgrundlag, udvidelse af naturkomponenten til at omfatte bredere biodiversitetsspørgsmål, udvidelse af miljøkomponenten i overensstemmelse med prioriteterne i det sjette miljøhandlingsprogram og en ny komponent for information og kommunikation) har øget programmets kapacitet til at sikre europæisk merværdi og forbindelsen til EU's politiske målsætninger.

I evalueringerne udpeges endvidere områder, hvor Life+ bør forbedres med henblik på at udnytte hele dets potentiale for europæisk merværdi:

- bedre fokus og prioritering: bottom-up-tilgangen og bredden af støtteberettigede indsatsområder giver kun Kommissionen begrænsede muligheder for at stimulere efterspørgslen inden for højt prioriterede områder, navnlig i Life-programmets komponent for miljø og forvaltning (som også omfatter klimaindsatsen)
- bedre udnyttelse af projektresultater og overførsel af knowhow: kommunikations- og netværksaktiviteter er obligatoriske i Life-prøjekter, men delingen af bedste praksis og kapacitetsopbygning med henblik på gennemførelse af EU's regelværk må styrkes
- stærkere synergier med andre EU-fonde: mange miljøvenlige landbrugsforanstaltninger blev afprøvet under Life+ og efterfølgende indført i medlemsstaternes programmer for udvikling af landdistrikter, men der er plads til forbedringer

- ophævelse af begrænsninger for støtte til aktiviteter uden for EU: de har begrænset programmets effektivitet til at opfylde nogle EU-miljømålsætninger.

Revisionsretten har i en særberetning offentliggjort i 2009 konkluderet, at Life er et velforvaltet program, som løbende forbedres.

1.5.4. *Sammenhæng med andre relevante instrumenter og eventuel synergivirkning*

I den efterfølgende evaluering, midtvejsevalueringen og forhåndsevalueringen konkluderes det, at kun en meget lille del af projekterne kunne være blevet finansieret af andre EU-midler (primært **rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation og RP7**), hvis Life+ ikke havde eksisteret. For nogle Life+-delområder, f.eks. information og kommunikation, er mulighederne for alternativ finansiering næsten ikke-eksisterende.

Markedsdrevet innovation i den private sektor tilgodeses dog tilsyneladende lige så godt af andre initiativer, som f.eks. det fremtidige Horisont 2020. Økoinnovation handler dog ikke kun om at udvikle nye forbrugerprodukter og -teknologier, der i sig selv er renere og grønnere. Det handler også om at skabe bedre praksis og bedre tilgange i hele samfundet. Andre EU-midler imødegår markedssvigt, men institutionelle svagheder imødegås knapt så godt. Dette gælder navnlig aktiviteter i forbindelse med løsninger på miljø- og klimarelaterede udfordringer, der er drevet af udviklingspolitik og rettet mod den offentlige sektor, men som har begrænset eller intet potentiale for markedsintroduktion og blot fremmer nye og mere omkostningseffektive gennemførelsesmetoder.

Life-programmet vil derfor i højere grad fokusere på innovation rettet mod den offentlige sektor og på at finde løsninger, der i de fleste tilfælde bedst gennemføres via offentlig-private partnerskaber. Udvikling af lavemissionsteknologi hæmmes ligeledes ofte af usikkerhed og utilstrækkelig videnovertførelse. Nyudviklede teknologier skal testes i lille målestok. Markedsintroduktion og omfattende løsninger er i stigende grad omfattet af Horisont 2020, men der er stadig gode muligheder for at fremme udviklingen af lokale løsninger og løsninger rettet mod den offentlige sektor samt teknologier i mindre sammenhænge, der fokuserer på små og mellemstore virksomheder med det formål at hjælpe dem med at forbedre deres miljø- og klimapræstationer. Life har traditionelt håndteret disse udfordringer ved at tilvejebringe løsninger i mindre målestok, der kan anvendes som model – også på tværs af grænser.

Samarbejde etableres med det fremtidige Horisont 2020 samt instrumentet for konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder med henblik på at sikre synergi inden for navnlig disse områder. Det kan f.eks. tænkes, at idéer udviklet under Horisont 2020 testes og demonstreres i forbindelse med gennemførelsen af specifik EU-lovgivning via et Life-projekt. Life-programmet kan ligeledes opbygge kapacitet og øge bevidstheden om bedre gennemførelse af forskningsresultater.

Life-programmet er også forbundet med andre EU-fonde, som f.eks. samhørighedsfondene (**ESF**, **EFRU** og **SF**), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (**ELFUL**) eller Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (**EMFF**). Life-programmet supplerer disse fonde, da det finansierer specifikke former for aktiviteter og foranstaltninger, der primært har til formål at skabe miljø- eller klimafordele, eller som skal gennemføre miljø- og klimalovgivning. Life-programmet udfylder derfor en **kløft**. I den henseende kan det blive et af de primære EU-instrumenter til finansiering af naturbevaring (på områder, hvor den fælles landbrugspolitik ikke kan spille en væsentlig rolle) og miljøbeskyttelse i "de

mere udviklede regioner", eftersom disse regioner ville have begrænsede muligheder for at vælge prioriteter under de nye samhørighedspolitiske instrumenter.

Life-programmet vil endvidere styrke sin rolle som katalysator og løftestang ved at blive en drivkraft for mobiliseringen af andre EU-fonde, f.eks. gennem integrerede projekter. Til dette kræves der en mere sammenhængende tilgang med andre fonde. I FFR-meddelelsen fastsatte Kommissionen en struktureret forbindelse ved at henvide til "integrerede projekter" i den fælles strategiske ramme. Denne strukturerede forbindelse for integrerede projekter udvikles i detaljer ved udformningen af den fælles strategiske ramme og kan omfatte oprettelse af et styringsudvalg og strukturerede informationskanaler.

Kommissionen tilkendegiver i sin FFR-meddelelse, at den med forbehold af en konsekvensanalyse agter at øge andelen af EU-budgettet til klimaforanstaltninger til mindst 20 % med bidrag fra forskellige politikker. Programmet for miljø- og klimaindsatsen (Life) vil bidrage til dette mål. Et delprogram for klimaindsatsen er inkluderet i Life-programmet med særlige ressourcer og specifikke målsætninger vedrørende klimaet ledsaget af resultatindikatorer.

1.6. Varighed og finansielle virkning

Forslag/initiativ af **begrænset varighed**

– Forslag/initiativ gældende fra den 1.1.2014 til den 31.12.2020

– Finansiell virkning fra 2014 – 2023.

Forslag/initiativ af **ubestemt varighed**

– Iværksættelse med en indkøringsperiode fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ

– derefter gennemførelse i fuldt omfang

1.7. Påtænkt(e) forvaltningsmåde(r)⁵²

Central forvaltning varetaget direkte af Kommissionen

Central forvaltning varetaget indirekte ved delegation af gennemførelsesopgaver til:

– forvaltningsorganer

– organer oprettet af Fællesskaberne⁵³

– nationale offentlige organer eller public service-organer

– personer med ansvar for gennemførelse af specifikke foranstaltninger i medfør af afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, identificeret i den pågældende basisretsakt som omhandlet i finansforordningens artikel 49

Delt forvaltning sammen med medlemsstaterne

Decentral forvaltning sammen med tredjelande

Forvaltning i fællesskab med internationale organisationer: yderligere opgaver kan overdrages til EIB, EIF eller andre finansielle institutioner, internationale organisationer, organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver, eller organer omhandlet i artikel 185 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.

Hvis der angives flere metoder, gives der en nærmere forklaring i afsnittet "Bemærkninger" i dette punkt.

⁵² Forklaringer vedrørende forvaltningsmetoder og henvisninger til finansforordningen findes på webstedet BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

⁵³ Organer omhandlet i finansforordningens artikel 185.

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om overvågning og rapportering

Her anføres hyppighed og nærmere bestemmelser.

I henhold til midtvejsevalueringen var den nuværende overvågning og evaluering generelt effektiv. Der kunne dog ønskes øget fokus på resultater. I lyset heraf baseres overvågningsrammen på den ramme, der foreslås for det nuværende instrument.⁵⁴ Rammen består af to niveauer:

1. Overvågning af output, resultater og indvirkninger på projekt- og programniveau

Overvågningen af programmets effektivitet gennemføres på projekt- og programniveau.

På projektniveau omfatter det, ligesom i dag, et krav om, at forslag til projekter skal omfatte tabeller med forventede resultater. Disse tabeller udgør grundlaget for overvågning af projektfremskridtet. Resultatindikatorer tilpasses ud fra de indikatorer, der er anført i afsnit 1.4.4, så de afspejler programmets nye tiltag. Resultattabeller skal ajourføres og indgives igen sammen med midtvejsrapporten og den endelige rapport.

Overvågningsrammen omfatter besøg hos alle projekter mindst én gang om året og besøg af Kommissionens medarbejdere mindst én gang under projektets gennemførelse. Der oprettes en overvågningssag ved indledningen af hvert projekt. Det er en kort rapport med en beskrivelse af projektet, som opsummerer foranstaltninger samt forventede resultater. Overvågningsteamets årlige besøg gør det lettere at skabe et overblik over projektgennemførelsen på stedet, så problemer kan identificeres på et tidligt tidspunkt. Der gives tilbagemeldinger til støttemodtageren med henblik på at forbedre indsatsen. Projekter skal endvidere indgive rapporter som grundlag for mere detaljeret vurdering af fremskridt, der berettiger til støtte.

Ligesom i dag skal projektet sammen med den endelige rapport indgive en såkaldt "After Life-plan", herunder bl.a. en liste over forventede virkninger, der kan bruges som grundlag for vurderingen af projekts resultaternes bæredygtighed. Den nuværende praksis med efterfølgende overvågningsbesøg hos udvalgte projekter fortsættes.

På programniveau fastsætter de flerårige arbejdsprogrammer de specifikke tematiske prioriteter for hele deres varighed og specifikke mål for hver prioritet inden for hvert område, herunder forventede resultater (dvs. forventet antal integrerede projekter, Life-projekternes dækning af under Natura 2000, Life-projekternes dækning under vandområdedistrikter osv.). Ved afslutningen af hvert års indkaldelse af forslag analyserer Kommissionen, om et tilstrækkeligt antal projekter for et bestemt indsatsområde er blevet finansieret, og gennemfører justeringer, som er nødvendige for at opfylde arbejdsprogrammet og midtvejsmålene. Tematiske rapporter, som opsummerer hovedresultaterne for særlige prioriteter, udvikles efter afslutningen af det flerårige arbejdsprogram. Dette vil også udgøre grundlaget for udbredelse af resultater og anvendelse af dem i udviklingen og gennemførelsen af politikker. Den nuværende praksis med at afholde en årlig konference for hvert delprogram fortsættes.

⁵⁴

Foreslået overvågnings- og evalueringsramme for Life+-forordningen, Generaldirektorat for Miljø, 2007.

Der foretages en midtvejsevaluering og en efterfølgende evaluering af programmet.

2. Sporing af udgifter på projekt- og programniveau

For at dokumentere de sidegevinster, som begge delprogrammer kan tilføre specifikke prioriteter, som f.eks. klimaindsatsen og biodiversiteten, og for at bedre at illustrere det tilgængelige udgiftsniveau gennem programmet for disse prioriteter omfatter overvågningsrammen også metoden til sporing af klimarelaterede og biodiversitetsrelaterede udgifter som defineret i FFR-meddelelsen, som er udledt af OECD's "Rio markers".

I forhold til klimaindsatsen anføres det i meddelelsen, at integrering af klimaindsatsen skal være synlig, robust og ledsaget af en klar og tværgående forpligtelse til at udpege, hvor budgettet fremmer klimaindsatsen eller energieffektiviteten, så EU klart kan fastsætte, hvor stor en andel af udgifterne der vedrører klimaindsatsen, ved hjælp af en fælles sporingsprocedure for klimarelaterede udgifter.

Klimarelaterede udgifter spores ved hjælp af tre kategorier baseret på en metode udviklet af OECD ("Rio markers"): udgifter, hvor klimaet er det primære mål (regnes som 100 % – kun relateret til klima); udgifter, hvor klimaet er et vigtigt, men ikke det dominerende mål (regnes som 40 % – væsentligt relateret til klima); og udgifter, der ikke vedrører klimamål (regnes som 0 % – ikke relateret til klima).

På biodiversitetsområdet vil de "Rio markers", som OECD har opstillet, og som Kommissionen allerede benytter i forbindelse med eksterne instrumenter, blive inddraget i de eksisterende metoder for resultatmåling, der benyttes for EU's programmer. Det vil være med til at synliggøre de sidegevinster, udgifterne til klima og biodiversitet giver, og de gevinster for biodiversiteten, som klimaudgifterne til REDD+-foranstaltningerne (Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation) giver.

På projektniveau spores klimarelaterede og biodiversitetsrelaterede udgifter ved at udbygge den nuværende praksis med i forslagene at gøre det muligt at angive, om projektet kan betragtes som klimarelateret, så det også omfatter biodiversitet, ved kategorisering efter disse "Rio markers". Derved kan udgifterne vedrørende disse to prioriteter udpeges for hvert år.

På programniveau beregnes overslag over klimarelaterede og biodiversitetsrelaterede udgifter efter "Rio markers"-metoden på grundlag af de flerårige arbejdsprogrammer, som fastsætter de tematiske prioriteter i dets varighed. Derved kan det vejledende udgiftsniveau vedrørende disse to prioriteter udpeges for hvert år på tværs af Life-programmet.

2.2. Forvaltnings- og kontrolordning

Life-programmet forvaltes centralt og direkte af Kommissionen, som delvist delegerer forvaltningen til et eksternt organ. Kommissionen bistås af udvalget for Life-programmet for miljø- og klimaindsats, der vil få en dobbelt karakter med navnlig forskellige formænd og forskellige sammensætninger afhængigt af, om de aktuelle emner vedrører delprogrammet for miljø eller delprogrammet for klimaindsatsen.

De vigtigste elementer i det interne kontrolsystem er:

- de finansielle kredsløb, især forhåndskontrol af transaktioner

- finansiel kontrol under tildelingsprocessen
- finansiel, regnskabsmæssig og andre former for ledelsesmæssig rapportering samt
- efterfølgende revision på stedet af støttemodtagere. De tilskud, der revideres, udvælges ud fra en risikobetragtning (for at påvise og korrigere fejl) eller på grundlag af et repræsentativt udsnit (således at den anvisningsberettigede får rimelig forvisning om, at transaktionerne er lovlige og korrekte).

Kontrolstrategien imødekommer anbefalingerne fra evalueringerne af programmet, rapporterne fra den interne revisor og Revisionsrettens særberetning med henblik på at øge effektiviteten og den europæiske merværdi af programmet.

2.2.1. *Konstaterede risici*

De risici, der er konstateret i forbindelse med programmerne, kan opdeles i følgende hovedkategorier:

- Mangelfuld koordinering (med forvaltningsorganet, andre donorer eller finansielle institutioner)
- Ineffektiv udnyttelse af administrative ressourcer (begrænsede krav til proportionalitet)
- Risiko for manglende klar definition af ansvarsfordeling i forbindelse med forvaltning og kontrol af opgaver delegeret til organet
- Risiko for utilstrækkeligt/ineffektivt målrettet anvendelse af tilskud og risiko for stor spredning af tilskud på grund af større territorielt eller tematisk område
- Fejl og mangler, der opstår på grund af reglernes kompleksitet (f.eks. udgifters støtteberettigelse), og ustabil ramme for temaer, prioriteter og regler
- Svagheder i forvaltnings- og kontrolsystemer hos generaldirektorat eller forvaltningsorgan
- En risikoanalyse baseret på transaktionernes karakter resulterer i følgende rangordning fra opfattet høj risiko til lav risiko: integrerede projekter (nyt koncept, kompleks forvaltning), aktivitetstilskud til mindre traditionelle projekter, driftstilskud og indkøb
- Ny type projekter (integrerede projekter) medfører nye udfordringer: koordinering og samarbejde, samling af ressourcer samt deling af bedste praksis og ekspertise.

2.2.2. *Planlagte(e) kontrolredskab(er)*

Forvaltningsstruktur: forenkling og strømlining

Efter planen delegeres en del af forvaltningsopgaverne under programmet til et eksisterende forvaltningsorgan. Dette organ tilpasser sin egen ramme for finansiel kontrol til det nye program, herunder oprette en afdeling for efterfølgende revision under tilsyn af den anvisningsberettigede. Denne afdeling vil være under tilsyn af forvaltningsorganets interne revisor.

For at sikre ensartede forvaltnings- og kontrolsystemer skal generaldirektoraterne og forvaltningsorganet udveksle bedste praksis og viden. Der afholdes vejlednings- og uddannelsesmøder med det formål.

Generaldirektoraterne fører tilsyn med forvaltningsorganet og har beføjelse til at delegere ansvarsområderne og kontrollere gennemførelsen. Overvågning og tilsyn gennemføres på tre niveauer: politisk og strategisk, administrativt samt forvaltnings- og driftsmæssigt. Revision planlægges på niveauet for forvaltningsorganet eller niveauet for støttemodtagere.

Intensitet og karakter af kontrol i forhold til risiko

Indkøb: forhåndskontrol og overvågning af alle sager

Projekter:

- Projektudvælgelse/-evaluering/-forhandling: forebyggende kontrol af alle sager, evt. med bistand fra eksterne eksperter
- Projektgennemførelse ved hjælp af tilskud: forebyggende og opsøgende overvågning, kontrolbesøg for hvert projekt mindst én gang under projektet
- Inden endelig udbetaling: opsøgende og korrigerende kontrol, skrivebordsgennemgang af alle sager, herunder udbredt anvendelse af eksterne revisorerklæringer.

Hvert år gennemføres efterfølgende kontrol af tilskud på stedet. Endvidere indføres en ny form for skrivebordskontrol med henblik på at foretage forvaltningskontrol uden besøg på stedet.

Revision af strategi:

Denne strategi revideres ved en forbedring af repræsentativiteten af de udvalgte population, der underkastes revision og kontrol.

Omkostninger og fordele ved kontrol

Historiske data: De anslåede udgifter til kontrol i forbindelse med tilskud forvaltet under Life+ udgjorde i 2010 7,6 mio. EUR fordelt på følgende måde:

- udvælgelse: 0,6 mio. EUR
- projektförvaltning: 4,5 mio. EUR
- forhåndskontrol på stedet: 1,8 mio. EUR
- eksterne revisorerklæringer: 0,1 mio. EUR
- efterfølgende revision: 0,6 mio. EUR.

Dette beløb svarer 3,5 % af det samlede tilskudsbeløb udbetalt i 2010.

Risikoen for manglende overensstemmelse blev i den årlige aktivitetsrapport for 2010 anslået til at udgøre 2,5 % af det samlede beløb udbetalt til tilskud og under 2 % af aktivitetens samlede budget.

Beløbet for udgifter til kontrol anslås at falde let til 7,5 mio. EUR for hele perioden med følgende fordeling i 2020:

- udvælgelse: 0,5 mio. EUR
- projektförvaltning: 4 mio. EUR
- forhåndskontrol på stedet: 1,5 mio. EUR
- eksterne revisorerklæringer: 0,5 mio. EUR
- efterfølgende revision: 1 mio. EUR.

Det forventede risikoniveau for manglende overensstemmelse bør derfor falde på grund af de to hovedelementer:

- overgangen til omfattende brug af eksterne revisorerklæringer, som forventes at reducere fejlprocenten med 10 %
- begrænsningen af støtteberettigelse for personaleomkostninger til personale, der er ansat specifikt til projektet.

Personaleomkostninger tegner sig for 30 % af omkostningerne og næsten 50 % af fejlene. Hvis denne foranstaltning halverer de personaleomkostninger, der skal medfinansieres, vil fejlprocenten sandsynligvis også blive halveret. Det skal bemærkes, at det er lettere at registrere den tid, som ekstra personale bruger på et projekt, end den tid, der bruges af fast personale, som generelt arbejder på flere projekter samtidig. Der kan i så fald forventes et fald på 5 % i procentdelen af ikke-overensstemmelse.

De nominelle omkostninger til kontrol vil falde fra 7,6 til 7,5 mio. EUR, men fejlprocenten forventes at falde med 40 %, hvilket svarer til et fald fra 2,6 % til 1,6 % af det samlede beløb udbetalt i støtte.

Målet for intern kontrol for Life-programmet er at begrænse den tilbageværende fejlprocent (efter korrektioner) til et interval mellem de forventede 1,6 % og den "væsentlighedsprocent" på 2 %, som Revisionsretten har fastsat.

2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

Angiv eksisterende eller påtænkte forebyggelses- og beskyttelsesforanstaltninger.

De støtteberettigede parter er: primært lokale, regionale og nationale myndigheder, ngo'er, store virksomheder, små og mellemstore virksomheder, universiteter, forskningsinstitutioner osv.

Forslag udvælges ud fra støttemodtagernes faglige kompetencer og finansielle stabilitet samt andre kriterier, der følger af retsgrundlaget.

Under udvælgelsesprocessen benyttes systemet for tidlig varsling til at påvise mulige risici ved potentielle støttemodtagere af centralt forvaltede tilskud.

For at forhindre dobbelt finansiering indføres konsultationer mellem tjenestegrenene vedrørende listen over projekter, og risikoen for dobbelt finansiering er en del af kriterierne for udvælgelse af projekter, der efterfølgende revideres på stedet.

Kurser i de forskellige faser af projektcyklusforvaltningen tilrettelægges på stedet for projektledere med henblik på at imødekomme forvaltningsmæssige og finansielle behov. Der vil blive mulighed for direkte kontakt med Kommissionens ansatte på projekt- og finansieringsområdet for at besvare konkrete spørgsmål.

Hovedkravene i støtteaftalen forklares støttemodtagerne under besøg på stedet og koordineringsmøder.

Der vil blive afholdt informationsmøder for revisorer vedrørende kendetegnene for svig, der kan konstateres ved efterfølgende revision af regnskaber på stedet.

Revisorer udpeger og vurderer risici for svigagtige regnskaber og reagerer på svig eller mistanke om svig, der konstateres under revisionen, med at underrette OLAF om sagerne. De benytter navnlig alle relevante it-værktøjer. Resultaterne af efterfølgende kontroller bruges ved vurdering og udformning af kontrolsystemet.

Regler vedrørende omkostningers støtteberettigelse forenkles navnlig for særligt problematiske kategorier, som f.eks. personaleomkostninger og moms.

Der kræves revisorerklæringer for foreløbige og endelige udbetalinger.

Samarbejde (uddannelse eller information) mellem forvaltningen og OLAF forventes.

Revisionsmodulet i ABAC ajourføres og udnyttes fuldt ud for at forhindre, konstatere og korrigere dobbelt finansiering.

Overvågningsteam kan benyttes i forbindelse med tilsyn på stedet i de forskellige faser af projektgennemførelsen.

Retsgrundlaget omhandler specifikt OLAF's ret til at få adgang til alle relevante oplysninger.

Ud over at anvende alle reguleringsordninger udformer Generaldirektoratet for Miljø og Generaldirektoratet for Klima en strategi mod svig, der er i overensstemmelse med Kommissionens nye strategi til bekæmpelse af svig (CAFS), som blev vedtaget den 24. juni 2011, med det formål bl.a. at sikre, at de interne kontroller vedrørende svig er i fuld overensstemmelse med CAFS, og at tilgangen til forvaltning af risikoen for svig gør det muligt at identificere områder med risiko for svig. Om nødvendigt etableres en netværksgruppe og de nødvendige it-værktøjer til analyse af tilfælde svig i forbindelse med Life-programmet. Risikoen for svig integreres i risikostyringsprocessen.

I forbindelse med indsatsen for at forebygge og konstatere svig har generaldirektoraterne udpeget en korrespondent, der som en del af netværket til forebyggelse og konstatering af svig skal deltage i relevante netværks- og arbejdsgrupper under generaldirektoraterne. Generaldirektoraterne vil styrke bevidstheden om potentielt svig blandt personalet og udsende oplysninger om ansvarlige myndigheder og procedurer for rapportering af svig.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) i budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme

- Eksisterende udgiftsposter i budgettet

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne.

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgifternes art	Bidrag			
	Nummer [Betegnelse.....]		OB/IOB ⁽⁵⁵⁾	fra EFTA-lande ⁵⁶	fra kandidatlande ⁵⁷	fra tredjelande
Udgiftsområde 2: bæredygtig vækst og udnyttelse af naturressourcer	Miljø- og klimaindsats	OB	JA	JA	NEJ	NEJ

- Nye budgetposter, som der er søgt om

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne.

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgifternes art	Bidrag			
	Nummer Udgiftsområde 2		OB/IOB	fra EFTA-lande	fra kandidatlande	fra tredjelande
2	07 03 80 01 – Miljø ny Life+ (driftsudgifter)	OB	JA	JA	JA	NEJ
2	07 03 80 02 – Klimaindsats nyt Life+-program (driftsudgifter) (eller ny betegnelse oprettes under specifik budgetpost)	OB	JA	JA	JA	NEJ
2	07 01 04 02 – Miljø nyt Life+-program (udgifter til den administrative forvaltning)	IOB	JA	JA	JA	NEJ
2	07 01 04 06 – Klimaindsats ny Life+-program (udgifter til den administrative forvaltning) (eller ny betegnelse oprettes under specifik budgetpost)	IOB	JA	JA	JA	NEJ

⁵⁵ OB = opdelte bevillinger / IOB = ikke-opdelte bevillinger.

⁵⁶ EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning

⁵⁷ Kandidatlande og i givet fald potentielle kandidatlande fra Vestbalkan.

3.2. Anslåede virkninger for udgifterne

3.2.1. Sammenfatning af den anslåede virkning for udgifterne

i mio. EUR (3 decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	2	Bæredygtig vækst: Naturressourcer
--	----------	--

GD: CLIMA + ENV			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 og efterfølgende år	I ALT
• Aktionsbevillinger											
07 03 80 01 (ny budgetpost oprettes) ENV-del	Forpligtelser	(1)	291,500	314,250	341,250	371,000	404,250	437,750	420,500		2 580,500
	Betalinger	(2)	22,238	155,963	151,764	249,364	265,615	296,415	361,226	1,077,916	2 580,500
XX 03 80 02 (ny budgetpost oprettes) (eller ny betegnelse oprettes under specifik budgetpost) CLIMA-del	Forpligtelser	(1a)	98,700	106,800	115,400	124,500	133,200	142,800	136,700		858,100
	Betalinger	(2a)	13,845	60,140	59,596	94,411	101,872	105,185	138,201	284,850	858,100
Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for delprogrammer⁵⁸											
07 01 04 02 (ny budgetpost oprettes) MILJØ-del		(3)	19,000	22,500	23,250	22,000	18,000	14,500	13,750		133,000

⁵⁸ Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til gennemførelse af EU's programmer og/eller EU aktioner (tidl. BA-poster), indirekte forskning, direkte forskning.

GD: CLIMA + ENV			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 og efterfølgende år	I ALT
XX 01 04 06 (ny budgetpost oprettes) (eller ny betegnelse oprettes under specifik budgetpost)			4,800	5,450	6,100	6,500	7,550	7,950	8,050		46,400
KLIMA-del											
Bevillinger for GD ENV I ALT	Forpligtelser		310,500	336,750	364,500	393,000	422,250	452,250	434,250		2 713,500
	Betalinger		41,238	178,463	175,014	271,364	283,615	310,915	374,976	1 077,916	2 713,500
Bevillinger for GD CLIMA I ALT	Forpligtelser		103,500	112,250	121,500	131,000	140,750	150,750	144,750		904,500
	Betalinger		18,645	65,590	65,696	100,911	109,422	113,135	146,251	284,850	904,500

• Aktionsbevillinger I ALT	Forpligtelser	(4)	390,200	421,050	456,650	495,500	537,450	580,550	557,200		3 438,600
	Betalinger	(5)	36,083	216,103	211,360	343,775	367,487	401,600	499,427	1 362,766	3 438,600
• Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for delprogrammer I ALT		(6)	23,800	27,950	29,350	28,500	25,550	22,450	21,800		179,400
Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 2 i den flerårige finansielle ramme I ALT	Forpligtelser	=4+ 6	414,000	449,000	486,000	524,000	563,000	603,000	579,000		3 618,000
	Betalinger	=5+ 6	59,883	244,053	240,710	372,275	393,037	424,050	521,227	1 362,766	3 618,000

Hvis flere udgiftsområder påvirkes af forslaget/initiativet:

• Aktionsbevillinger I ALT	Forpligtelser	(4)									
	Betalinger	(5)									
• Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for delprogrammer I ALT		(6)									
Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 1-4 i den flerårige finansielle ramme I ALT (Referencebeløb)	Forpligtelser	=4+ 6									
	Betalinger	=5+ 6									

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	5⁵⁹	Udgiftsområde 5 Administration
--	-----------------------	---------------------------------------

i mio. EUR (3 decimaler)

GD ENV OG CLIMA	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		I ALT
• ENV Menneskelige ressourcer (mio. EUR)	9,184	9,320	9,528	9,871	10,082	10,285	10,564		68,834
• CLIMA Menneskelige ressourcer (mio. EUR)	3,175	3,222	3,575	3,792	4,020	4,100	4,180		26,064
I ALT Menneskelige ressourcer (mio. EUR)	12,359	12,542	13,103	13,663	14,102	14,385	14,744		94,898
• ENV Andre administrationsudgifter	0,392	0,400	0,409	0,417	0,425	0,434	0,442		2,919
• CLIMA Andre administrationsudgifter	0,173	0,177	0,194	0,199	0,202	0,220	0,224		1,389
I ALT Andre administrationsudgifter (mio. EUR)	0,565	0,577	0,603	0,616	0,627	0,654	0,666		4,308
GD MILJØ OG KLIMA I ALT	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410		99,206

Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme I ALT	Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206
--	---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

i mio. EUR (3 decimaler)

		År 2014 ⁶⁰	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	2021 og efterfølgende år	I ALT

⁵⁹ Montants et imputation seront ajustés le cas échéant en fonction des résultats du processus d'externalisation envisagé vers l'agence exécutive.

⁶⁰ År N er lig med det år, hvor iværksættelsen af forslaget/initiativet begynder.

Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 1-5 i den flerårige finansielle ramme I ALT	Forpligtelser	426,924	462,119	499,706	538,279	577,729	618,039	594,410	-	3 717,206
	Betalinger	72,807	257,172	254,416	386,554	407,766	439,089	536,637	1 362,766	3 717,206

3.2.2. Anslåede virkninger for aktionsbevillingerne

- (Forslaget/initiativet indebærer ikke, at der anvendes driftsbevillinger.
- Forslaget/initiativet indebærer, at der anvendes følgende aktionsbevillinger:

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Der angives mål og resultater			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I ALT									
	RESULTATER																		
↓	Type resultat ⁶¹	Gns. omk. ved resultat	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Antal resultater	Omko stninger	Samlede omkostninger
SPECIFIKT MÅL NR. 1- Miljø og ressourceeffektivitet																			
- Resultat	IP ⁶²	9,481	5	42,5	7	62,5	10	92,5	12	112,5	13	127,5	15	150	15	142,5	77	730	
- Resultat	Trad. ⁶³	1,5	44	66,25	39	58,75	28	41,75	34	35,25	24	36,50	22	33,25	21	30,75	202	302,50	
- Resultat	Proc. ⁶⁴	0,282	68	19,25	72	20,35	74	20,90	78	22	82	23,10	84	23,65	88	24,75	546	154	
Subtotal for specifikt mål nr. 1			117	128	118	141,60	112	155,15	114	169,75	119	187,10	121	206,90	123	198,00	825	1186,50	

SPECIFIKT MÅL NR. 2⁶⁵-

⁶¹ Resultater er de produkter og tjenesteydelser, der skal leveres (f.eks. antal finansierede studenterudvekslinger, antal km bygget vej osv.).

⁶² Integrerede projekter.

⁶³ Traditionelle projekter.

⁶⁴ Offentlige indkøbsaftaler.

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I ALT								
											RESULTATER							
Biodiversitet																		
- Resultat	IP	10	3	30	4	40	6	60	8	80	10	100	10	100	10	100	51	510
- Resultat	Trad.	1,5	60	89,50	58	87,00	52	78,00	46	69,50	43	65,00	51	76,25	44	66,50	355	531,75
- Resultat	Proc.	0,282	15	4,20	16	4,44	18	4,56	17	4,80	18	5,04	18	5,16	19	5,40	119	33,60
Subtotal for specifikt mål nr. 2			78	123,70	78	131,44	74	142,56	71	154,30	71	170,04	79	181,41	73	171,90	525	1075,35
SPECIFIKT MÅL NR. 3- Miljøforvaltning																		
- Resultat	Nat	1,25	3	3,25	5	6	6	8	8	10	8	10	12	15	12	15	54	67,25
- Resultat	Miljø	1,28	11	14	9	11,754	9	11,75	9	11,75	9	11	6	7,75	6	7,5	59	75,50
- Resultat	Ngo'er	0,300	36	11	37	11,25	38	11,25	40	12	41	12,25	42	12,5	44	13,25	278	83,5
- Resultat	Proc.	0,282	41	11,55	43	12,21	44	12,54	47	13,20	49	13,86	50	14,19	53	14,85	328	92,40
Subtotal for specifikt mål nr. 3			91	39,80	94	41,21	98	43,54	104	46,95	107	47,11	111	49,44	115	50,60	720	318,65
SPECIFIKT MÅL NR. 4- Modvirkning af klimaændringer																		
- Resultat	Projekter	2,271	13	28,50	14	31,800	11	24,00	12	26,50	13	29,50	14	32,00	13	29,50	90	201,800
- Resultat	IP	5,746	0	0	0	0	2	11,00	2	11,30	2	11,50	2	11,80	2	12,00	10	57,60

⁶⁵ Som beskrevet i del 1.4.2. "Specifikt mål...".

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I ALT								
RESULTATER																		
- Resultat	Proc.	0,282	57	16,00	57	16,20	60	17,00	64	18,20	67	19,00	73	20,50	71	20,00	449	126,90
Subtotal for specifikt mål nr. 4			70	44,50	71	48,00	73	52,00	78	56,00	82	60,00	89	64,30	86	61,50	549	386,30
SPECIFIKT MÅL NR. 5 – Tilpasning til klimaændringer																		
- Resultat	Projekter	2,254	16	36,500	18	40,000	14	32,500	16	35,600	17	39,200	19	43,200	17	39,000	117	266,000
- Resultat	IP	5,746	0	0	0	0	2	11,000	2	11,300	2	11,500	2	11,800	2	12,000	10	57,600
- Resultat	Proc.	0,282	28	8,000	28	8,000	30	8,500	32	9,100	33	9,300	33	9,300	37	10,500	221	62,700
Subtotal for specifikt mål nr. 5			44	44,500	46	48,000	46	52,000	50	56,000	52	60,000	54	64,300	56	61,500	348	386,300
SPECIFIKT MÅL NR. 6- Klimaforvaltning																		
- Resultat	Projekter	1,132	4	4,000	4	4,700	5	5,300	5	5,500	5	6,000	6	6,500	6	6,500	35	38,500
- Resultat	Proc.	0,282	9	2,500	10	2,800	10	2,800	11	3,000	11	3,200	12	3,400	10	2,900	73	20,600
- Resultat	Ngo'er	0,565	6	3,200	6	3,300	6	3,300	7	4,000	7	4,000	8	4,300	8	4,300	48	26,400
Subtotal for specifikt mål nr. 6			19	9,700	20	10,800	21	11,400	23	12,500	23	13,200	26	14,200	24	13,700	156	85,500
OMKOSTNINGER I ALT			419	390,20	428	421,05	424	456,65	440	495,50	454	537,45	480	580,55	477	557,20	3,122	3438,6

3.2.3. Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne

3.2.3.1. Sammenfatning

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført herunder:

i mio. EUR (3 decimaler)

UDGIFTSOMRÅD E 5 i den flerårige finansielle ramme	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I ALT
ENV Menneskelige ressourcer	9,184	9,320	9,528	9,871	10,082	10,285	10,564	68,834
CLIMA Menneskelige ressourcer	3,175	3,222	3,575	3,792	4,020	4,100	4,180	26,064
ENV Andre administrationsudgifter	0,392	0,400	0,409	0,417	0,425	0,434	0,442	2,919
CLIMA Andre administrationsudgifter	0,173	0,177	0,194	0,199	0,202	0,220	0,224	1,389
UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme – subtotal	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206

Uden for UDGIFTSO MRÅDE 5⁶⁶ i den flerårige finansielle ramme								
ENV Andre udgifter af administrativ karakter	19,000	22,500	23,250	22,000	18,000	14,500	13,750	133,000
CLIMA Andre udgifter af administrativ karakter	4,800	5,450	6,100	6,500	7,550	7,950	8,050	46,400
Uden for UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme – subtotal	23,800	27,950	29,350	28,500	25,550	22,450	21,800	179,400

⁶⁶ Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til gennemførelse af EU's programmer og/eller EU aktioner (tidl. BA-poster), indirekte forskning, direkte forskning.

I ALT	36,724	41,069	43,056	42,779	40,279	37,489	37,210	278,606
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

3.2.3.2. Anslået behov for menneskelige ressourcer

- Forslaget/initiativet indebærer intet behov for menneskelige ressourcer.
- Forslaget/initiativet kræver brug af personaleressourcer som anført nedenfor:

Overslag angives i hele tal (eller med højst én decimal)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)							
07 01 01 01 01 ENV (i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer)	64,0	64,0	64,0	65,0	65,0	65,0	65,0
XX 01 01 01 02 CLIMA (i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer) (eller ny betegnelse oprettes under specifik budgetpost)	21,0	21,0	23,0	24,0	25,0	25,0	25,0
XX 01 01 02 (i delegationer)							
XX 01 05 01 (indirekte forskning)							
10 01 05 01 (direkte forskning)							
• Eksternt personale (i fuldtidsækvivalenter) ⁶⁷							
07 01 02 01 ENV (KA, V, UNE under den samlede bevillingsramme)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	9,0
XX 01 02 02 CLIMA (KA, V, UED under den samlede bevillingsramme) (eller ny betegnelse oprettes under specifik budgetpost)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
XX 01 02 02 (KA, V, UNE, LA og UNE i delegationerne)							
XX 01 04 yy ⁶⁸							
- i hovedsædet ⁶⁹							
- i delegationerne							
XX 01 05 02 (KA, V, UNE – indirekte forskning)							
10 01 05 02 (KA, V, UNE – direkte forskning)							
Andre budgetposter (skal angives)							
I ALT	98,0	98,0	100,0	102,0	103,0	103,0	104,0

XX angiver det berørte politikområde eller budgetafsnit.

⁶⁷ KA = kontraktansatte; V = vikarer; UED = unge eksperter i en delegation; LA = lokalt ansatte; UNE = udstationerede nationale eksperter.

⁶⁸ Delloft for eksternt personale under aktionsbevillingerne (tidligere BA-poster).

⁶⁹ Angår især strukturfonde, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den Europæiske Fiskerifond (EFF).

Personalebehovet vil blive dækket ved hjælp af det personale, som GD'et allerede har afsat til aktionen, og/eller interne rokader i GD'et, hvortil kommer de eventuelle yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger. Beløb og imputeringer vil blive tilpasset afhængig af resultaterne af den påtænkte overdragelsesproces.

Beskrivelse af de opgaver, som skal udføres:

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte	
Eksternt personale	

3.2.4. Forenelighed med den nuværende flerårige finansielle ramme

- Forslaget/initiativet er foreneligt med indeværende flerårige finansielle ramme.
- Forslaget/initiativet kræver omlægning af det relevante udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme.

Der redegøres for omlægningen med angivelse af de berørte budgetposter og beløbenes størrelse.

i.r.

- Forslaget/initiativet kræver, at fleksibilitetsinstrumentet anvendes, eller at den flerårige finansielle ramme revideres⁷⁰.

Der redegøres for behovet med angivelse af de berørte udgiftsområder og budgetposter og beløbenes størrelse.

i.r.

3.2.5. Tredjeparts bidrag til finansieringen

- Forslaget/initiativet tillader ikke samfinansiering med deltagelse af tredjepart
- Forslaget/initiativet indeholder bestemmelser om samfinansiering, jf. følgende overslag:

i mio. EUR (3 decimaler)

	År N	År N+1	År N+2	År N+3	Der indsættes flere år, hvis virkningerne varer længere (jf. punkt 1.6)			I alt
Organ, som deltager i samfinansieringen (angives)								
Samfinansierede bevillinger I ALT								

⁷⁰ Se punkt 19 og 24 i den interinstitutionelle aftale.

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

- Forslaget/initiativet har ingen finansiel virkning for indtægterne.
- Forslaget/initiativet har følgende finansielle virkninger:
 - på egne indtægter
 - for diverse indtægter

i mio. EUR (3 decimaler)

Indtægtspost budgettet	på	Bevillinger til rådighed i indeværende regnskabsår	Forslagets/initiativets virkninger ⁷¹					
			År N	År N+1	År N+2	År N+3	Indsæt så mange kolonner som nødvendigt for at vise varigheden af virkningerne (jf. punkt 1.6)	
Artikel								

Med hensyn til diverse formålsbestemte indtægter angives det, hvilke af budgettets udgiftsposter der påvirkes.

i.r.

Det oplyses, hvilken metode der er benyttet til at beregne virkningen for indtægterne.

i.r.

⁷¹ Med hensyn til EU's traditionelle egne indtægter (told og sukkerafgifter) opgives beløbene netto, dvs. bruttobeløbene, hvorfra opkrævningsomkostningerne på 25 % er fratrukket.